

Výročná správa o činnosti ARDAL za rok 2009

Obsah:

	Strana
1. Identifikácia organizácie	3
Predmet činnosti ARDAL	3
2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom	4
4. Činnosti a ich náklady	4
Hlavná činnosť ARDAL	4
Ostatné činnosti ARDAL	4
Organizačná štruktúra ARDAL	4
Náklady ARDAL	5
5. Rozpočet	5
Príjmy ARDAL	5
Výdavky ARDAL	5
Bežné výdavky	6
Kapitálové výdavky	6
6. Personálne otázky	7
7. Ciele a prehľad ich plnenia	7
8. Hodnotenie a analýza hlavnej činnosti ARDAL v roku 2009	8
Denný stav rozpočtu a riadenia likvidity v roku 2009	8
Emisie ŠPP v roku 2009	9
Riadenie likvidity v roku 2009 a refinančný systém	10
Riadenie dlhu v roku 2009	11
Kalendár aukcií štátnych cenných papierov na rok 2009	13
Vládne úvery	14
Optimalizácia nákladov (výdavkov) štátneho rozpočtu na obsluhu štátneho dlhu	14
Vyhodnotenie potenciálnych finančných rizík štátneho dlhu (podľa stratégie)	14
Vývoj durácie a priemernej splatnosti	15
Štruktúra portfólia dlhopisov vydaných SR	16
Postupné zvyšovanie krytia štátneho dlhu v zahraničných menách v pomere k SKK	16
Zhrnutie hlavnej činnosti ARDAL	16
Hodnotenie organizácie Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity za rok 2009	
zo strany ústredného orgánu	17
9. Hlavné skupiny používateľov výstupov ARDAL	18
Zoznam použitých skratiek	18

1. Identifikácia organizácie

Názov: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
Adresa: Radlinského 32, 813 19 Bratislava
Rezort: Ministerstvo financií SR
Vedúci organizácie a štatutárny zástupca :

Ing. Daniel Bytčánek	riaditeľ
Členovia vedenia: Ing. Tomáš Kapusta, CSc.,	vedúci odboru riadenia dlhu
Ing. Peter Šándor	vedúci odboru riadenia likvidity a zabezpečovacích operácií
Mgr. Alena Delinčáková	vedúca odboru riadenia rizík/Middle Office
Ing. Katarína Piknová	poverená zastupovaním vedúcej odboru Back Office
Ing. Ján Tencer	vedúci odboru všeobecnej správy a osobného úradu
Kontakt: Telefón:	+421 2 57262513
Fax:	+421 2 52450381
e-mail:	ardal@ardal.sk
Internetová stránka:	www.ardal.sk

Predmet činnosti ARDAL

ARDAL je súčasťou systému štátnej pokladnice, v rámci ktorého spolupracuje s ostatnými organizáciami zapojenými do tohto systému na plnení jeho úloh. Hlavnou úlohou ARDAL v rámci systému je zabezpečovanie činností súvisiacich s operatívnym riadením štátneho dlhu, riadením likvidity štátu a celého systému štátnej pokladnice, riadenie finančných rizík a vykonávanie finančných operácií na finančnom trhu.

ARDAL bola zriadená zákonom č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý vymedzuje základný rámec jej činností, kompetencií a zodpovedností. Jej činnosť významne determinuje tiež zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách. ARDAL je oprávnená na vykonávanie činností ako obchodník s cennými papiermi podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

Z hľadiska právnej formy je ARDAL rozpočtovou organizáciou podľa zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s týmto zákonom je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly MF SR.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity vykonáva v mene MF SR v súlade s legislatívou nasledujúce činnosti:

- Ø organizuje a realizuje splácanie štátneho dlhu,
- Ø zabezpečuje vydávanie štátnych cenných papierov
- Ø vykonáva vysporiadavanie obchodov s cennými papiermi,
- Ø vykonáva výplatu menovitých hodnôt a výnosov zo štátnych cenných papierov,
- Ø vykonáva zabezpečovacie prevody cenných papierov,
- Ø vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi súvisiacimi s riadením štátneho dlhu vrátane operácií s finančnými derivátmi súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu a likvidity,
- Ø vykonáva spätné odkúpenie nesplateného štátneho dlhu,
- Ø vykonáva predčasné splatenie štátneho dlhu, ak to umožňuje zmluvná dokumentácia alebo emisné podmienky,
- Ø vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi na finančnom trhu na preklenutie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu a na zabezpečenie likvidity systému štátnej pokladnice.

V rámci spolupráce s ostatnými organizáciami Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity ďalej vykonáva nasledujúce činnosti:

- Ø spolupracuje s MF SR pri vypracovaní stratégie riadenia štátneho dlhu,
- Ø MF SR poskytuje stanoviská k finančným a obchodným podmienkam úverových zmlúv,
- Ø poskytuje MF SR údaje na účely účtovania a vedenia evidencie štátneho dlhu,
- Ø ŠP poskytuje údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách uskutočnených v mene ŠP, ktoré sú vykonávané ARDAL v osobitných prípadoch,
- Ø spolupracuje s MF SR a NBS v oblastiach týkajúcich sa ich pôsobnosti, ktoré sú ustanovené zákonom.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity vykonáva správu štátneho dlhu v rozsahu podľa zákona č. 291/2002 Z.z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom sa riadi vládou SR schválenou Stratégiou riadenia štátneho dlhu na dané obdobie. Stratégia riadenia štátneho dlhu stanovuje základné rámce a smerovanie politiky riadenia štátneho dlhu. Súčasne platná stratégia je už v poradí druhej od zriadenia ARDAL a je schválená na obdobie 2007 až 2010. V poslednom roku platnosti stratégie bude úlohou ARDAL v rámci svojej pôsobnosti aktívne riadiť štátny dlh a likviditu tak, aby sa kritériá definované v stratégii podarilo naplniť. Napriek dôsledkom pretrvávajúcej finančnej krízy a nárastu rizikovej prirážky na zahraničných trhoch pre SR, bude snahou ARDAL aj naďalej zvoliť emisnú politiku tak, aby nedochádzalo k nadmernému nárastu výdavkov.

Vzhľadom na posledný rok platnosti stratégie roku 2010 bude ARDAL aktívne spolupracovať s MF SR pri príprave návrhu novej stratégie pre riadenie štátneho dlhu, a to na obdobie rokov 2011 až 2014.

ARDAL je spolu s ostatnými organizáciami systému štátnej pokladnice zapojená do projektu riadenia finančných aj nefinančných rizík systému štátnej pokladnice pod gesciou MF SR. Úlohou projektu bude v prípade identifikovaných najrizikovejších oblastí systému ďalej pokračovať vo vypracovávaní návrhu konkrétnych riešení, ktoré budú následne implementované do praxe.

V oblasti hlavného informačného systému ARDAL (Wall Street Suite), v ktorom sú evidované všetky transakcie súvisiace s riadením štátneho dlhu a likvidity, bude v roku 2010 ARDAL zabezpečovať činnosti súvisiace s up-gradom systému na vyššiu verziu a bude realizovať jeho implementáciu. Uvedený up-grade na vyššiu verziu bude nevyhnutné vykonať najmä z dôvodu ukončenia podpory súčasne používanéj verzie dodávateľom systému (Wall Street System Sweden AB).

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho poslanie

ARDAL nemá s MF SR uzatvorený kontrakt nadväzne na návrh opatrení na zdokonalenie kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami, ktoré schválila vláda SR uznesením č. 1370/2002. Na takýto postup nevznikli podmienky a dôvody.

4. Činnosti a ich náklady

Hlavná činnosť ARDAL – k 31. 12. 2009 celkom 10 zamestnancov, vrátane manažmentu v týchto oblastiach:

- Ø **Riaditeľ ARDAL** – 1 zamestnanec
 - ▼ štatutárny zástupca agentúry, zodpovedajúci za všetky činnosti ARDAL;
 - ▼ vedúci služobného úradu.
- Ø **Riadenie dlhu** – 3 zamestnanci
 - ▼ súčinnosť pri vypracovávaní a realizácia stratégie riadenia štátneho dlhu;
 - ▼ príprava štátneho rozpočtu v oblasti štátneho dlhu;
 - ▼ zostavovanie plánov emisií a aukcií štátnych pokladničných poukázok a štátnych dlhopisov;
 - ▼ organizovanie primárneho trhu štátnych cenných papierov;
 - ▼ spracovávanie a kontrola podkladov na vysporiadanie záväzkov z úverov;
 - ▼ vedenie portfólia finančných záväzkov štátu (úvery a štátne cenné papiere);
 - ▼ vyplácanie úrokov a splácanie istín úverov a štátnych cenných papierov;
 - ▼ spracovávanie stanovísk k obchodným podmienkam vládnych úverov a poskytovaní štátnych záruk pre MF SR;
 - ▼ komunikácia s účastníkmi finančného trhu – domácimi a zahraničnými bankami a investormi, vrátane formalizácie zmluvnej spolupráce s vybranými bankami.
- Ø **Riadenie likvidity a zabezpečovacích operácií** – 2 zamestnanci
 - ▼ realizácia finančných operácií za účelom zabezpečenia likvidity v domácej a v cudzej mene na účtoch klienta ŠP - Štátny dlh;
 - ▼ realizácia finančných operácií za účelom zhodnocovania dočasne voľných finančných prostriedkov na účtoch klienta ŠP - Štátny dlh;
 - ▼ realizácia finančných operácií na účtoch klienta ŠP - Štátny dlh za účelom zabezpečenia rizík.
- Ø **Riadenie rizík / Middle office** – 2 zamestnanci
 - ▼ vypracovávanie návrhu metodiky stanovovania kreditných limitov na protistrany;
 - ▼ vypracovávanie návrhu limitov na protistrany v súlade s platnou metodikou a ich nastavenie v systéme;
 - ▼ príprava materiálov na zasadnutia Výboru pre riadenie dlhu a likvidity;
 - ▼ príprava podkladov do návrhu Štátneho záverečného účtu na daný rok;
 - ▼ príprava reportov za oblasť riadenia štátneho dlhu a likvidity;
 - ▼ správa hlavného informačného systému Wall Street Systems;
 - ▼ technická správa IS ARDAL.
- Ø **Back – office** – 2 zamestnanci
 - ▼ potvrdzovanie – verifikácia a vysporiadanie obchodov v IS ARDAL;
 - ▼ poskytovanie účtovných podkladov pre Ministerstvo financií SR a Štátnu pokladnicu;
 - ▼ finančné a dokladové vysporiadanie úrokov a istín úverov a štátnych cenných papierov;
 - ▼ spolupráca pri realizácii platobného styku s príslušnými inštitúciami.

Podporné činnosti ARDAL – 6 zamestnancov:

- Ø **Všeobecná správa a osobný úrad interná kontrola** – 4 zamestnanci
 - ▼ spracovanie metodiky a zabezpečovanie agendy rozpočtovníctva, účtovníctva, výkazníctva, správy majetku; verejného obstarávania, archívu, vnútornej správy a tvorba metodológie k týmto činnostiam;
 - ▼ riadenie ľudských zdrojov a zabezpečenie mzdovej agendy;
 - ▼ zabezpečovanie administratívno – technických prác sekretariátu riaditeľa;
 - ▼ zabezpečovanie ďalších činností súvisiacich s prevádzkou ARDAL ako rozpočtovej organizácie.
- Ø **Organizačno – právna agenda a ZÚ** – 1 zamestnanec
 - ▼ vedenie právnej agendy, zmluvnej dokumentácie, tvorba interných riadiacich aktov a súvisiacej agendy;
- Ø **Kontroly** – 1 zamestnanec
 - ▼ metodika, výkon internej kontroly a plnenie súvisiacich úloh;

Organizačná štruktúra ARDAL

Náklady ARDAL

Prehľad o celkových nákladoch a podiel nákladov hlavnej činnosti ARDAL (riadenie likvidity a zabezpečovacích operácií, riadenie dlhu, Back Office, riadenie rizík/Middle Office) a ostatných činností (všeobecná správa, osobný úrad, organizačno – právna agenda, interná kontrola a sekretariát) v roku 2009:

v €

Ukazovateľ	Podiel hlavných činností ARDAL	Podiel ostatných činností ARDAL	Náklady Spolu
Náklady celkom	956 742	230 460	1 187 202
Z toho :			
Materiálové náklady	41 783	25 069	66 852
Služby	419 252	34 196	453 448
Finančné náklady	4 104	1 880	5 984
Mzdové a ostatné osobné náklady	271 257	121 085	392 342
Náklady sociálneho poistenia	84 265	39 453	123 718
Náklady na odpisy majetku 95/5	128 090	1 458	129 548
Iné náklady	7 991	7 319	15 310

Poznámka: Nepriame–režijné náklady boli rozdelené na hlavnú činnosť a ostatné činnosti podľa počtu zamestnancov v týchto činnostiach.

5. Rozpočet

Rozpočet ARDAL stanovilo MF SR prostredníctvom kapitoly MF SR formou rozpisu záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2009. Rozpočet výdavkov bol v priebehu roku upravený Ministerstvom financií SR 9 rozpočtovými opatreniami, z ktorých 6 bolo v kompetencii správcu kapitoly. Riešili sa nimi aktuálne požiadavky na zvýšenie rozpočtu a zmenu záväzných limitov a presuny v rámci schváleného a upraveného rozpočtu predovšetkým v oblasti kapitálových výdavkov.

Plnenie príjmov a čerpanie rozpočtu ARDAL bolo v súlade s upraveným rozpočtom, čo vyplýva aj z nasledovného prehľadu:

v €

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2009		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
a	1	2	3	3 : 1	3 : 2
Príjmy	0	0	17	0	0
Bežné výdavky (600)	1 092 180	1 102 180	1 102 154	100,9	100,0
Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	385 747	385 747	385 747	100,0	100,0
- z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a OOV štátnych zamestnancov	333 666	307 306	307 306	92,1	100,0
Poistné a príspevok do poisťovní (620)	119 165	123 399	123 395	103,5	100,0
Tovary a služby (630)	578 472	592 710	592 689	102,5	100,0
Bežné transfery (640)	8 796	324	323	3,7	99,7
Kapitálové výdavky (700)	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
Obstaranie kapitálových aktív (710)	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
Výdavky spolu (600+700)	1 387 607	1 177 027	1 176 909	84,8	100,0

Príjmy ARDAL

Schválený a aj upravený rozpočet ARDAL na rok 2009, rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, nepredpokladal žiadne príjmy. V skutočnosti k 31.12.2009 boli zaznamenané príjmy vo výške 17 €. Išlo o odvod zostatku bežného účtu cudzích prostriedkov ARDAL, ktorý vznikol z dôvodu prepočtu Sk na €.

Výdavky ARDAL

ARDAL v roku 2009 čerpala rozpočtové výdavky v objeme 1 176 909 € s minimálnou úsporou – 118 €, čo predstavuje takmer 100,0 %-né plnenie upraveného rozpočtu. ARDAL v roku 2009 nemala možnosť čerpať prostriedky zo zdrojov EÚ.

Z pohľadu medziročného porovnania čerpania skutočných výdavkov sa zaznamenal ich mierny nárast o 93 364 €, t.j. 108,6 % skutočných výdavkov v roku 2008.

Celkovo možno konštatovať, že z hľadiska rozpočtu boli vytvorené nevyhnutné predpoklady pre funkčnosť ARDAL.

Bežné výdavky

Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Schválený rozpočet výdavkov tejto kategórie predstavuje sumu 385 747 €. V plnení sú skutočne vyplatené mzdy zamestnancom ARDAL za rok 2009 vo výške 385 747, t.j. 100,0 %-né plnenie rozpočtu. Podiel tejto kategórie na celkových bežných výdavkoch bol 35,0 %. Z uvedenej sumy sa vyplátili tarifné platy 190 205 €, príplatky 102 962 €, odmeny 91 870 € a doplatok k platu – vyrovnanie funkčného platu za 11. a 12. mesiac 710 €.

Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní

Poistné a príspevky na sociálne zabezpečenie a zdravotné poistenie boli v sume 123 395 € čo je 11,2 % celkových bežných výdavkov. Skutočné výdavky zodpovedali upravenému rozpočtu v celkovej výške, aj v jeho štruktúre. Úhrady zákonných povinností ARDAL smerovali do Sociálnej poisťovne v sume 89 539 €, do Všeobecnej zdravotnej poisťovne 16 113 €, do Spoločnej zdravotnej poisťovne 8 552 € a do ostatných zdravotných poisťovní v sume 9 191 €.

Tovary a služby

Prevádzkové výdavky na materiál, tovary a služby v roku 2009 boli čerpané s nepatrnou úsporou na úrovni upraveného rozpočtu v hodnote 592 689 € a predstavovali 53,8 % celkových bežných výdavkov. Čerpanie podľa rozpočtových skupín bolo nasledovné:

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2009		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
	1	2		3 : 1	3 : 2
a	12 282	6 191	6 190	50,4	100,0
631 – cestovné výdavky	12 282	6 191	6 190	50,4	100,0
632 – energia, voda, komunikácie	148 709	152 971	152 967	102,9	100,0
633 – materiál a dodávky	41 127	49 411	49 407	120,1	100,0
634 – dopravné	5 046	3 906	3 904	77,4	99,9
635 – rutinná a štandardná údržba	242 647	299 152	299 148	123,3	100,0
636 – nájomné za prenájom	166	101	101	60,8	100,0
637 – ostatné tovary a služby	128 495	80 978	80 972	63,0	100,0
630 – tovary a ďalšie služby	578 472	592 710	592 689	102,5	100,0

Vecne sa použili výdavky na tieto účely:

- Ø IS a IKT boli v sume 443 677 €, t.j. 74,8 % bežných prevádzkových výdavkov kategórie 630. V rámci týchto výdavkov sa financovala prevádzka, dáta a prístupové práva do systémov Reuters, Wall Street Systems, Bloomberg, údržba a podpora týchto systémov a projekty spojené s bezpečnostnou politikou – ochrana, bezpečnosť a dostupnosť systémov.
- Ø Bežná prevádzka agentúry – priestory, ich udržiavanie, energie, komunikácia, informačný servis, kancelárske potreby, autoprevádzka, dodávateľské služby a pod. predstavovali sumu 104 199 €, t.j. 17,6 % prevádzkových výdavkov.
- Ø Sociálny program zamestnancov – stravovanie, vzdelávanie zamestnancov, tvorba sociálneho fondu, cestovné výdavky a pod. dosiahol 44 813 €, t.j. 7,6 % prevádzkových výdavkov.

Bežné transfery

Čerpanie výdavkov v rámci tejto skupiny výdavkov bolo len v sume 323 €, čo je iba 0,03 % celkových bežných výdavkov a predstavovalo náhrady mzdy počas pracovnej neschopnosti zamestnancov.

Kapitálové výdavky

V priebehu roku 2009 bol schválený rozpočet kapitálových výdavkov upravený z 295 427 € na 74 847 €. Skutočné čerpanie dosiahlo sumu 74 755 €. Podiel kapitálových výdavkov na celkových dosiahol 6,35 %.

Prehľad kapitálových výdavkov podľa rozpočtových skupín bol nasledovný:

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2009		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
	1	2		3 : 1	3 : 2
a	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
710 - Obstarávanie kapitálových výdavkov	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
711 - Nákup pozemkov a nehmotných aktív	189 206	0	0	0,0	0,0
713 - nákup kancelárskych strojov, prístrojov a zariadení	106 221	5 451	5 449	5,1	100,0
718 – rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení	0	69 396	69 306	0,0	99,9

6. Personálne otázky

MF SR rozpisom systemizácie na rok 2009 stanovilo pre ARDAL počet zamestnancov v priemernom prepočítanom stave 31 osôb, z toho 26 zamestnancov v štátnej službe.

V skutočnosti k 31.12.2009 ARDAL mala 16 zamestnancov, z toho 12 v štátnej službe a 4 v službe vo verejnom záujme. Od júla 2009 sa evidenčný stav zamestnancov znížil o 1 osobu – a to skončením pracovného pomeru 1 zamestnanca. Z 12 zamestnancov v štátnej službe je 1 zamestnanec na štátnozamestnaneckom mieste mimoriadnej významnosti a 11 zamestnanci sú zaradení do stálej štátnej služby. Mimo evidenčný stav je 1 zamestnankyňa, ktorá je t. č. na rodičovskej dovolenke.

ARDAL má obsadené všetky vedúce a rozhodujúce pozície pre výkon činnosti. Uvedený stav zamestnancov umožňuje plynulé zabezpečovanie úloh ARDAL len za predpokladu vyššej intenzity a kumulácie práce všetkých zamestnancov a značného rozsahu práce aj v mimopracovnom čase bez nároku na mzdu. Vzhľadom na túto skutočnosť, boli na ich motiváciu využité všetky zákonné možnosti odmeňovania, vrátane odmien, čo v konečnom dôsledku ovplyvnilo aj výšku priemernej mzdy.

Výkon práce v ARDAL kladie vysoké nároky na osobnostné predpoklady, prácu v tíme i samostatne, odborné znalosti, praktické zručnosti a skúsenosti, najmä z obchodovania produktov v oblasti bankovníctva a finančného trhu. Od pracovníka ARDAL sa vyžaduje aktívna znalosť používanej IT a viacerých obchodných informačných systémov. Popri uvedenej odbornosti pracovné pozície vyžadujú aktívne ovládanie anglického jazyka a pri niektorých pozíciách znalosti z rozpočtovníctva a účtovníctva. Pri takýchto nárokoch na prácu, aj napriek vysokej priemernej mzde, ARDAL nevie reálne konkurovať možnému ohodnoteniu porovnateľnej odbornosti na trhu práce. Z uvedených dôvodov a z limitujúceho objemu mzdových prostriedkov v rozpočte bude zvyšovanie stavu zamestnancov naďalej veľmi problematické a náročné.

Vzdelávanie

ARDAL priamo na vzdelávanie čerpala výdavky v sume 3 198 €. Na 26 domácich vzdelávacích aktivitách v roku 2009 bolo 52 zamestnancov. Na nové zákony a súvisiace predpisy bolo zameraných 20 odborných seminárov, ktoré absolvovalo 27 zamestnancov. Do skupinovej jazykovej prípravy s lektorom na pracovisku boli zapojení 5 zamestnanci a 1 vedúca zamestnankyňa využila externú skupinovú výučbu anglického jazyka. Povinné opakované školenie z predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, z opatrení protipožiarnej prípravy a školenia vodičov referentov absolvovali všetci zamestnanci. Kurzu interných audítorov „DMBI“ – Systém informačnej bezpečnosti sa zúčastnila 1 zamestnankyňa. Vzdelávacieho rozvojového programu „Mladé talenty v rezorte MF SR“ 1. a 2. nadstavbového modulu sa zúčastnil 1 zamestnanec.

Pre samovzdelávanie zamestnancov ARDAL zabezpečila odborné knihy, publikácie, časopisy a noviny v hodnote 1 983 €.

Pracovné cesty

Zamestnanci ARDAL uskutočnili 14 zahraničných pracovných ciest s cestovnými výdavkami 6 037 € a 5 domácich pracovných ciest s cestovnými výdavkami v sume 153 €.

V rámci 14 zahraničných ciest sa uskutočnilo 20 vycestovaní. Fyzicky tieto cesty absolvovalo 5 zamestnancov ARDAL – a to v nadväznosti na ich služobné zaradenie, kompetenciu a účel cesty. V rámci týchto ciest sa zúčastnili rôznych aktivít a navštívili viaceré authority a inštitúcie v 10 európskych štátoch. Výdavky na zahraničné pracovné cesty boli vo výške 6 037 €. Zahraničné pracovné cesty možno z hľadiska účelu a následne aj prínosov rozdeliť na tieto základné druhy ciest:

Zastupovanie SR na rokovaníach v európskych inštitúciách (Európska komisia – podvýbor pre štátne cenné papiere, OECD) – 6 pracovných ciest, ku ktorým sa viazalo 7 vycestovaní. Účasť na nich vyplývala z členstva SR v týchto inštitúciách.

Stretnutí so zahraničnými inštitúciami, spojené s prezentáciou výsledkov slovenskej ekonomiky, výkonu činnosti a funkčnosti ARDAL pri riadení štátneho dlhu a likvidity sa týkalo 5 pracovných ciest, ku ktorým sa viazalo 8 vycestovaní zamestnancov.

Vzdelávací charakter mali 3 zahraničné pracovné cesty, ku ktorým sa viazalo 5 vycestovaní.

Z 5 domácich pracovných ciest mali 2 pracovný a 3 vzdelávací charakter. Výdavky na tieto cesty boli 153 €.

Sociálny fond a ďalšia starostlivosť o zamestnancov

Sociálny fond bol aj v roku 2009 popri rozpočte finančným zdrojom pre podporu starostlivosti o zamestnancov. Tvorba sociálneho fondu v ARDAL podľa vyššej kolektívnej zmluvy ARDAL mohla byť z rozpočtových prostriedkov len vo výške 1,25 % zo základu miezd pre výpočet príspevku fondu. Tvorba fondu v priebehu roku bola vo výške 4 689 €.

Použitie sociálneho fondu sa riadilo „Zásadami pre tvorbu sociálneho fondu, pre použitie finančných prostriedkov zo sociálneho fondu a niektorých výdavkov z rozpočtu pre zamestnancov ARDAL“, ktoré schválil riaditeľ ARDAL a zamestnanecký dôverník ARDAL. Na stravovanie sa zo sociálneho fondu použilo 2 864 € a z rozpočtu 7 688 €.

Na oddych a regeneráciu podľa individuálneho výberu zamestnancov v sieti športových zariadení a inštitúcií, fitness komplexoch, galérií, kín, múzeí, divadiel a ďalších kultúrnych zariadení, ďalej na zdravotnú starostlivosť sa poskytlo zo sociálneho fondu 2 000 €.

Na iné tituly možného použitia sociálneho fondu v priebehu roku nevznikol nárok, resp. zo strany zamestnancov nebola uplatnená požiadavka na čerpanie fondu, (príspevok na dopravu, sociálna výpomoc, príspevok na doplnkové dôchodkové poistenie).

Zamestnanci ARDAL mali možnosť za zvýhodnených podmienok využiť vzdelávacie zariadenia MF SR počas celého roku. Zariadenie v Tatranskej Lomnici využili 2 zamestnanci s rodinami.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

ARDAL mala celý rozpočet výdavkov schválený, upravovaný a čerpaný v programe 074 – Tvorba metodiky, riadenie, kontrola a vnútorný audit verejných financií a v podprograme: 074 01 – Tvorba a implementácia politik.

Svojou činnosťou sa podieľala na realizácii programového zámeru „Hospodárska politika, ktorá zabezpečí dynamický, ale zároveň udržateľný rast ekonomiky“ tým, že bola zodpovedná za plnenie cieľa „V roku 2009 zabezpečiť dennú likviditu štátneho

rozpočtu, t.j. dosiahnuť podiel pracovných dní, kedy je zabezpečená likvidita štátneho rozpočtu na celkovom počte pracovných dní na úrovni 100 %“.

Plnením tohto cieľa ARDAL zodpovedala za získanie dostatku finančných zdrojov na plnenia záväzkov SR a platobnej schopnosti voči domácim a zahraničným subjektom. Permanentným zabezpečovaním dennej likvidity ARDAL aktívne prispela k zachovaniu dobrého mena, dôveryhodnosti a ratingu SR. Súčasne sa predišlo vzniku reálnych škôd a sankciám s dopadom na výdavky štátneho rozpočtu.

V sledovanom období ARDAL v rámci hlavnej činnosti vykonala celý rad aktivít – obchodných a finančných operácií na finančnom trhu, vrátane realizácie emisií a aukcií štátnych cenných papierov, ktoré jej umožnili riadiť likviditu štátneho rozpočtu úsporným spôsobom.

8. Hodnotenie a analýza hlavnej činnosti ARDAL v roku 2009

Rok 2009 v oblasti riadenia štátneho dlhu možno považovať z európskeho i slovenského hľadiska za netypický, plný zvratov, zmien a prekvapení. Riadenie dlhu a vydávanie štátnych cenných papierov najvýznamnejšie ovplyvnila svetová hospodárska kríza, ktorá vyvolala enormný nárast rizikových prírážok štátnych dlhopisov jednotlivých štátov najmä pri dlhších splatnostiach, krátkodobú nedostupnosť financovania, prebytok investorskej likvidity a na druhej strane menový zásah ECB vo forme extrémne nízkych úrokových sadzieb depozít so splatnosťou do jedného roka. Všetky potreby financovania Slovenskej republiky v roku 2009 boli bez problémov pokryté výdavkovo úsporným spôsobom so zohľadnením minimalizácie budúcich rizík portfólia štátneho dlhu.

Pre riadenie slovenského štátneho dlhu bol rok 2009 napriek trhovým turbulenciám mimoriadne úspešný, podarilo sa dosiahnuť niekoľko rekordných čísel a hodnôt ukazovateľov. Bol dosiahnutý historicky najväčší dopyt po štátnych cenných papieroch na úrovni 22 mld. EUR, zároveň Slovensko vydalo najviac štátnych cenných papierov v jednom roku vo svojej histórii – 7,5 mld. EUR. Portfólio nesplatených štátnych dlhopisov dosiahlo najnižšiu priemernú nákladovú mieru 4,04% p.a. Ministerstvo financií vykonalo najväčšiu finančnú operáciu na európskom trhu vo forme vydania eurobondu v celkovej hodnote 2 mld. EUR. Úspešnosť emisie výrazne podporil dobrý rating Slovenskej republiky a najmä celkový ekonomický pokrok Slovenska v uplynulých desiatich rokoch. Úspech emisie bol významne podporený excelentnou spoluprácou vedenia MF SR, pracovníkov MF SR, IFP, ARDAL a zástupcu NBS. Emisiu aranžovali v spolupráci s ARDAL britská banka HSBC plc. a francúzska banka Société Générale CIB. V neposlednom rade treba spomenúť, že v rozpočte štátneho dlhu došlo k najväčšej úspore výdavkov v histórii na úrovni 24 % zo schváleného rozpočtu, v absolútnom vyjadrení je to približne 235 mil. EUR. Všetky rekordné ukazovatele a mimoriadne dobré výsledky sa podarilo dosiahnuť bez výraznejšieho zvýšenia potenciálneho rizika portfólia štátneho dlhu.

V roku 2009 boli vyplatené istiny štátneho dlhu v hodnote 3 809 mil. EUR (z toho ŠD predstavujú 2 656 mil. EUR, ŠPP 1 059 mil. EUR a 125 mil. EUR vládne úvery), splátky úrokov zo ŠD, ŠPP, úverov a zdrojov zo Štátnej pokladnice predstavovali 763 mil. EUR.

Počas roka 2009 sa uskutočnili čerpania vládnych úverov v celkovej hodnote 3,341 mil. EUR (kurz k 31.12.2009 NBS). K 31.12.2009 celková hodnota záväzkov z vládnych a iných úverov bola 908,671 mil. EUR (kurz NBS k 31.12.2009).

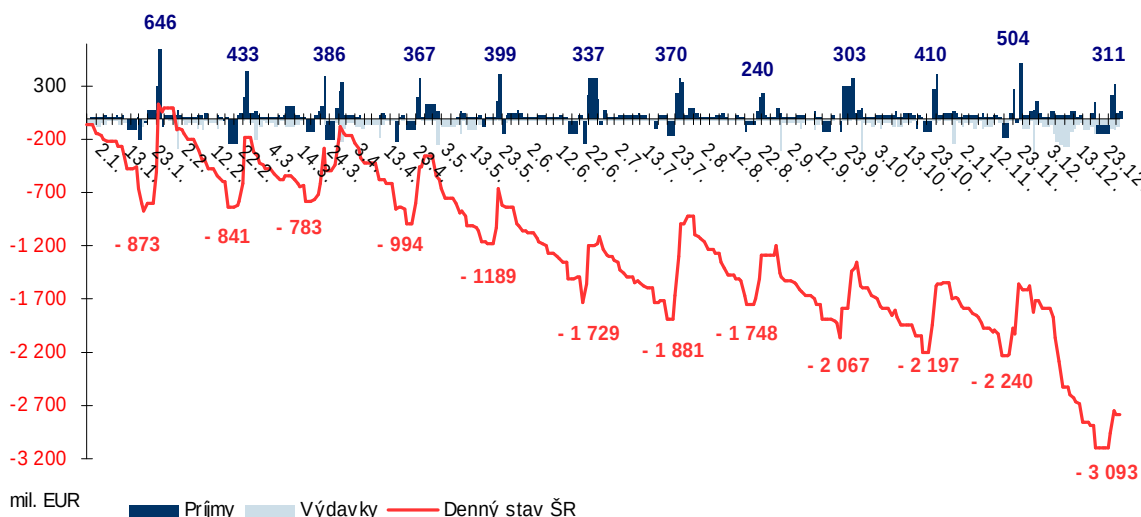
Aj napriek rastúcemu deficitu a klesajúcim zdrojom zo ŠP bola ku koncu roka 2009 výsledná celková pozícia klienta štátny dlh „dlhá“ približne 490,3 mil. EUR. Súviselo to s rekordným emitovaním štátnych cenných papierov v neistých časoch a taktiež s kumulovaním zdrojov potrebných na januárové a februárové splátky v roku 2010.

Vstup SR do eurozóny (prijatie eura) a s tým súvisiaca príprava po technickej a vecnej stránke v spolupráci s MF SR, Štátnou pokladnicou, NBS a ostatnými zainteresovanými subjektmi bola zvládnutá bez výrazných problémov. Podobne redenominácia dlhu v spolupráci s CDCP, a.s., BCPB, a.s. a ostatnými inštitúciami prebehla bez problémov.

Denný stav rozpočtu a riadenie likvidity v roku 2009

Vývoj denného stavu štátneho rozpočtu

Graf č. 1: Vývoj príjmov, výdavkov a denného stavu štátneho rozpočtu v roku 2009

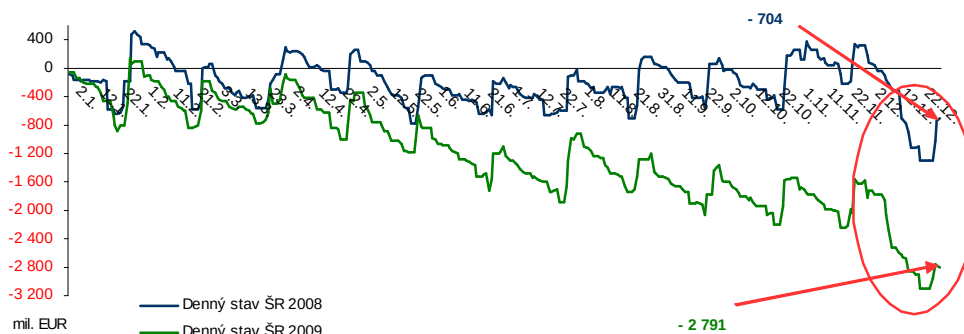

Deficit k 31.12.2009 dosiahol hodnotu 2 791 mil. EUR (pôvodne rozpočtovaný deficit na rok 2009 bol 1 009 mil. EUR; upravený rozpočet ráta s deficitom 3 154 mil. EUR). Príjmy štátneho rozpočtu boli 10 541 mil. EUR (z toho DPH 3 846 mil. EUR, spotrebné

dane 1 835 mil. EUR a dane z príjmov 2 314 mil. EUR; rozpočtované upravené príjmy boli 10 971 mil. EUR). Výdavky štátneho rozpočtu boli 13 332 mil. EUR (oproti rozpočtovaným upraveným 14 125 mil. EUR). Počas roka bol dočasný nesúlad medzi potrebami a zdrojmi krytý finančnými zdrojmi kumulovanými na splácanie dlhu a voľnými finančnými zdrojmi zo Štátnej pokladnice.

Zo Štátnej pokladnice bolo ku koncu roka prostredníctvom refinančného systému využitých 3 114 mil. EUR. Zároveň malo Ministerstvo financií SR k 31.12.2009 na medzibankovom trhu uložených 813 mil. EUR. Celková pozícia dlhu, bez zarátania deficitu bola k ultimu roka 2009 „dlhá“ 490 mil. EUR, čo súviselo s kumuláciou zdrojov potrebných na splácanie dlhopisov a štátnych poukázok začiatkom roka 2010.

Graf č. 2: Porovnanie vývoja denných stavov štátneho rozpočtu za roky 2008 a 2009

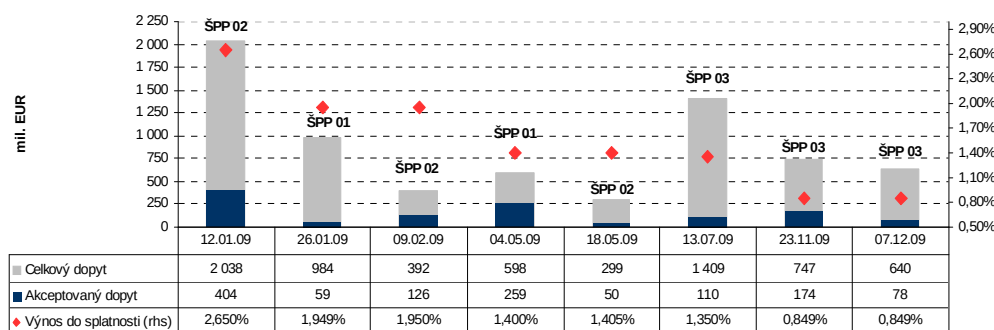

Emisie ŠPP v roku 2009

V roku 2009 ARDAL otvorila dve nové emisie Štátnych pokladničných poukázok, januárovú emisiu so splatnosťou 364 dní v nominálnej hodnote 1 500 mil. EUR a júlovú emisiu so splatnosťou 364 dní v nominálnej hodnote 2 000 mil. EUR. Celkovo počas roka boli „živé“ 3 emisie ŠPP, ktoré boli ponúkané v aukciách. Zámerom ARDAL bolo ponúknuť investorom možnosť investovať do kratších finančných nástrojov, keďže ich záujem sa začiatkom roka presunul skôr ku kratším splatnostiam. Dopyt po ŠPP bol taktiež umocnený presunom investícií DSS do týchto nástrojov z dôvodu novelizácie zákona o dôchodkovom sporení a preceňovaní ich investícií.

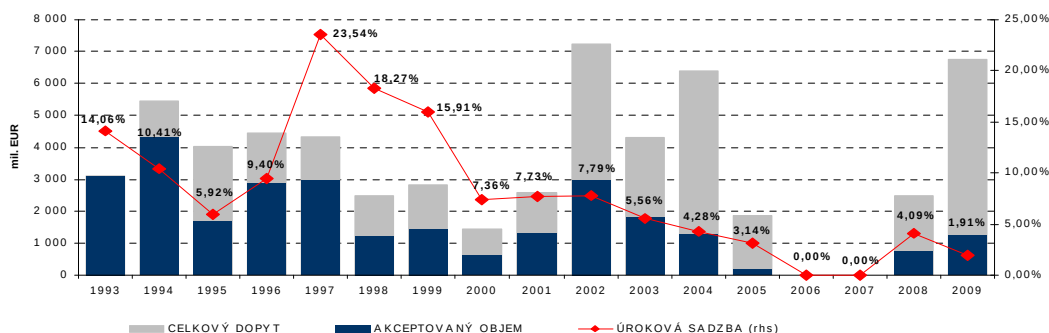
Za celý rok sa uskutočnilo 8 aukcií ŠPP, všetkých troch živých emisií ŠPP.

Graf č. 3: Prehľad výsledkov aukcií štátnych pokladničných poukázok

Prostredníctvom aukcií ŠPP boli v roku 2009 predané ŠPP v celkovej nominálnej hodnote 1 259 mil. EUR, pri celkovom dopyte približne 7 100 mil. EUR. ŠPP boli predané prostredníctvom aukcií s efektívnou¹ úrokovou sadzbou 1,9133 % p.a. Tieto ŠPP boli prijaté na obchodovanie na Burzu cenných papierov v Bratislave a spĺňali všetky podmienky akceptovateľnosti aktív pre finančné operácie s ECB.

Graf č. 4: Prehľad výsledkov aukcií ŠPP v jednotlivých rokoch

¹ Efektívna úroková sadzba bola vypočítaná ako priemerná úroková sadzba vážená hodnotou a normovaná na jednotku času (1 deň)

Riadenie likvidity v roku 2009 a refinančný systém

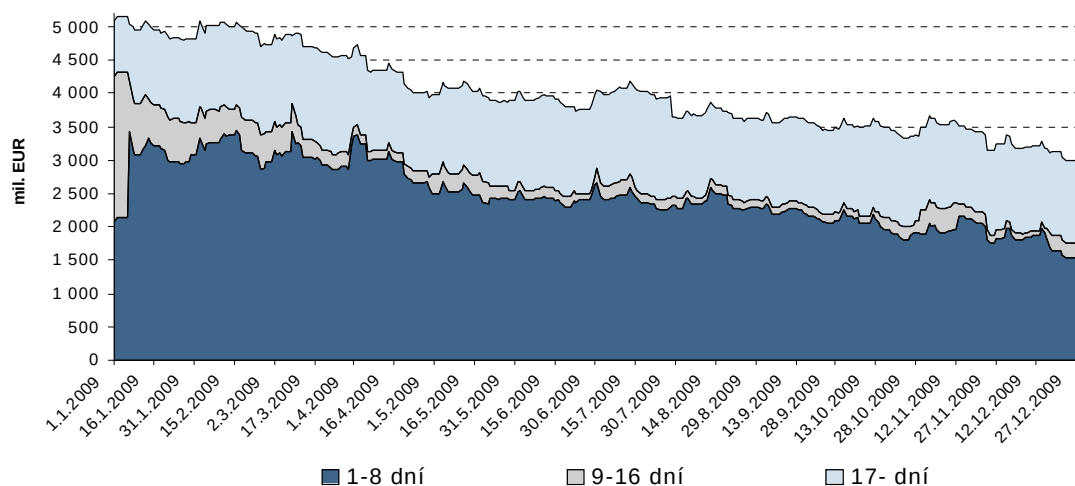
V roku 2009 ARDAL vykonávala obchody na peňažnom trhu len v mene Ministerstva financií Slovenskej republiky (MF SR), pričom sa likviditná pozícia Štátnej pokladnice presúvala na MF SR prostredníctvom refinančného systému.

Aj napriek napätej situácii na peňažných trhoch začiatkom roka, prudkému čerpaniu deficitu (už v januári 2009 bol deficit v sume 800 mil. EUR) a poklesu zdrojov zo Štátnej pokladnice sa podarilo ARDAL bezproblémovo zvládnuť krytie finančných potrieb štátu v celom roku finančnej krízy. Z počiatočnej dlhej EUR pozície sa MF SR dostalo do krátkej pozície v apríli 2009, keď ARDAL musela krátkodobu prefinancovať hotovostné potreby MF SR z peňažného trhu.

Vzhľadom k nedostatočnej veľkosti slovenského peňažného trhu pre krátkodobé refinančné potreby MF SR, sa po vstupe SR do eurozóny ukázalo ako veľmi dôležité nadviazať spoluprácu s inými zahraničnými dlhovými agentúrami a veľkými zahraničnými bankami. V minulom roku ARDAL aktívne spolupracovala s dlhovými agentúrami z Belgicka, Portugalska, Rakúska a Švédska. Medzi obchodných partnerov ARDAL sa v roku 2009 zaradili aj významné zahraničné banky, ktoré sú schopné aj v prípade výrazných krátkodobých výkyvov v likvidite poskytnúť likviditu z eurozóny.

Kombinácia úspešných aukcií ŠPP, ŠD a vydanie zahraničného dlhopisu v máji 2009 výrazne napomohlo likviditnej rezerve, ktorú spolu s prípravou na splátky dlhopisov a ŠPP v roku 2010 ARDAL úspešne vytvárala.

Graf č. 5: Prehľad refinančných obchodov MF SR so Štátnou pokladnicou

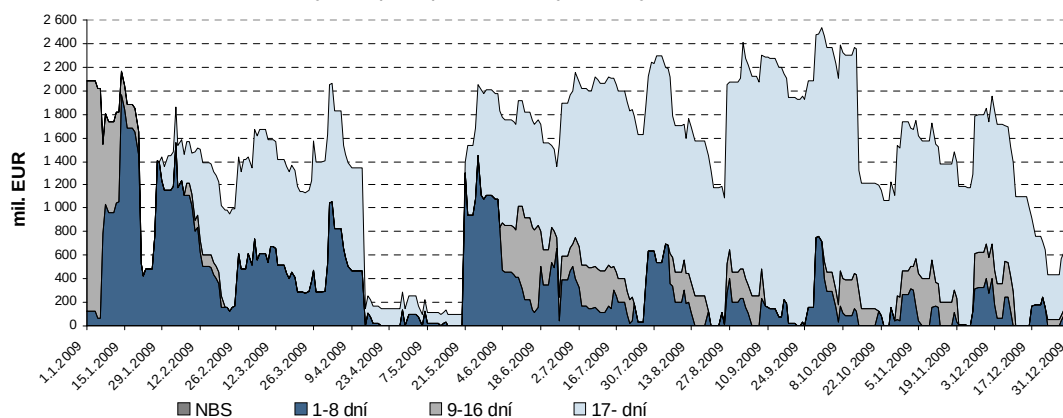
Operácie na medzibankovom trhu

ARDAL v roku 2009 uskutočňovala hlavne krátkodobé depozitá s komerčnými bankami a krajinami v mene MF SR (KŠD) v súlade s úverovými limitmi stanovenými MF SR na jednotlivé domáce a zahraničné komerčné banky a krajiny.

Za účelom zabezpečenia likvidity ARDAL v priebehu roka uzatvorila na účet MF SR MM úvery v domácej mene EUR (refinančné obchody) s komerčnými bankami a krajinami za priemernú úrokovú sadzbu 0,48% p.a., prijaté zdroje od ŠP boli za 0,99% p.a.

Za účelom zhodnocovania likvidity ARDAL v priebehu roka uzatvorila na účet MF SR medzibankové depozitá (uložená voľná likvidita) za priemernú úrokovú sadzbu 1,02% p.a.

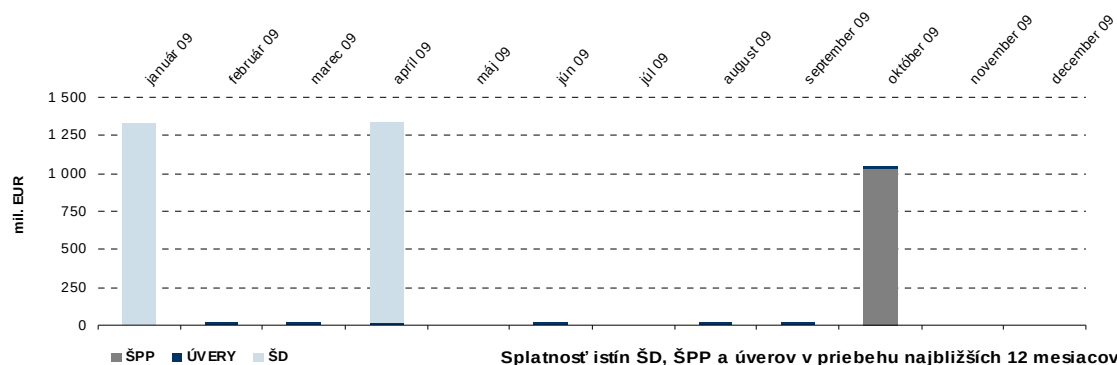
Graf č. 6: Prehľad medzibankových depozít podľa časovej štruktúry v roku 2009

Riadenie dlhu v roku 2009

Skutočne splatné finančné záväzky SR v roku 2009 boli 3 809 mil. EUR bez započítania deficitu štátneho rozpočtu z roku 2008 a zmeny zdrojov zo ŠP využívaných v refinančnom systéme. Z toho splatné štátne dlhopisy predstavovali 2 656 mil. EUR, ŠPP 1 059 mil., EUR a 125 mil. EUR predstavovali vládne úvery. Splátky úrokov zo ŠD, ŠPP, úverov a zdrojov zo Štátnej pokladnice predstavovali 763 mil. EUR.

Graf č. 7: Prehľad splatnosti štátneho dlhu v roku 2009

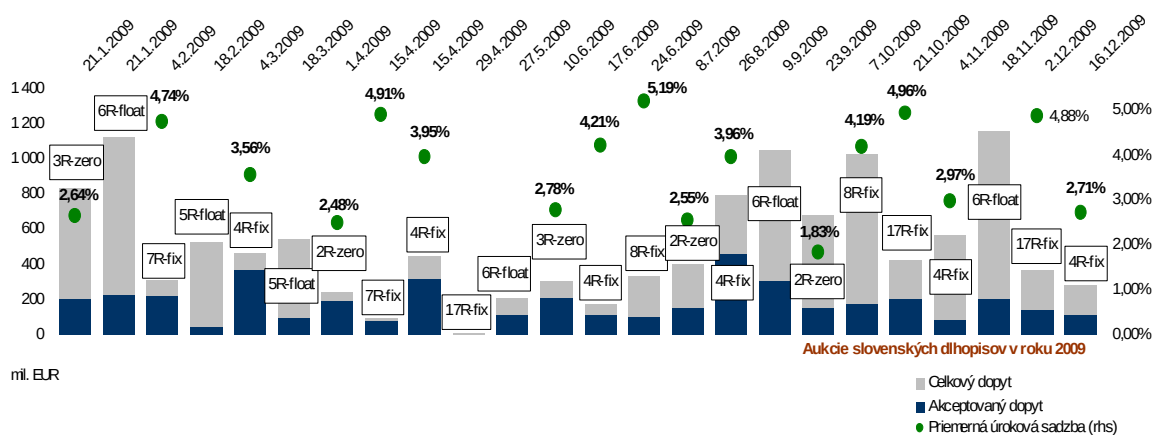

Na financovanie boli prevažne použité zdroje z emisií štátnych dlhopisov, krátkodobé zdroje z emisií štátnych pokladničných poukázok a medzibankové pôžičky.

Emisie štátnych dlhopisov v roku 2009

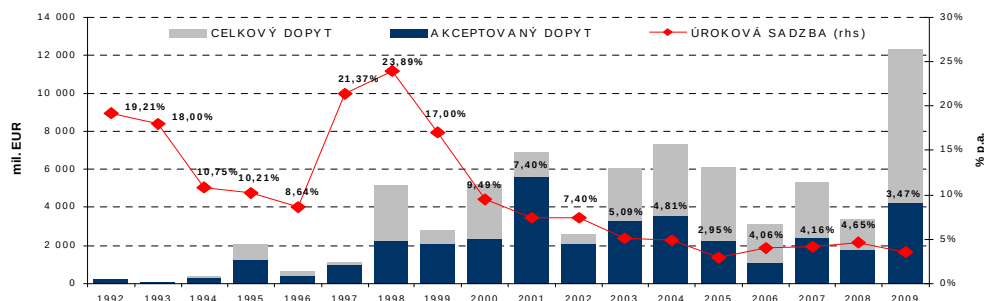
MF SR dňa 10.12.2008 schválilo harmonogram aukcií štátnych cenných papierov na rok 2009. Jednotlivé aukcie ŠD boli uskutočnené v súlade s týmto harmonogramom. Výsledky aukcií podľa harmonogramu sú uvedené v nasledujúcom grafe.

Graf č. 8: Prehľad výsledkov aukcií ŠD v roku 2009

K otvoreným líniám domácich dlhopisov pribudli v roku 2009 dve nové emisie, a to 6 ročný dlhopis s pohyblivým kupónom a 4 ročný dlhopis s fixným kupónom. Okrem domáceho trhu bola na zahraničných trhoch úspešne umiestnená emisia so splatnosťou 5,67 roka v celkovej hodnote 2 000 mil. EUR. Počas celého roka 2009 bolo na domácom kapitálovom trhu uskutočnených 24 aukcií dlhopisov. Celkovo boli vydané štátne dlhopisy (vrátane zahraničnej emisie) v nominálnej hodnote 6 208 mil. EUR. V roku 2009 sa tak z emisií štátnych cenných papierov (ŠD a ŠPP) získalo celkovo 7 467 mil. EUR. Celkový dopyt v aukciách ŠCP za vyhodnocovaný rok dosiahol rekordnú hodnotu 22 241 mil. EUR. Priemerná úroková sadzba vážená menovitou hodnotou (bez zohľadnenia časového hľadiska) dosiahnutá pri aukciách uskutočnených v roku 2009 na domácom trhu bola 3,47% p.a. (za rok 2008 bola 4,65 % p. a.).

Graf č. 9: Prehľad výsledkov aukcií ŠD v jednotlivých rokoch

K 31.12.2009 bola priemerná úroková sadzba portfólia nesplatených štátnych dlhopisov vážená hodnotou 4,04 % p. a. V porovnaní s rokom 2008 došlo k poklesu relatívnych nákladov o približne 0,5% p.a. (k 31.12.2008 bola priemerná úroková sadzba portfólia nesplatených štátnych dlhopisov 4,501% p.a.)

Dlhopisy vydané na zahraničnom kapitálovom trhu - Eurobond

Po neemitovaní dlhopisu na zahraničnom kapitálovom trhu v roku 2008, ktoré bolo spôsobené najmä krízou na finančných trhoch, bol v súlade so „Stratégiou riadenia štátneho dlhu“ dňa 21. mája 2009 vydaný nový slovenský Eurobond. Vydanie benchmarkovej emisie na európskom trhu sa uskutočnilo veľmi rýchlo. Od rozhodnutia o vydaní po prijatie platby uplynuli iba 3 týždne. Urýchlenie prípravy bolo ovplyvnené neustálymi meniacimi trhovými podmienkami na finančných trhoch. Prezentačná roadshow v hlavných európskych finančných centrách - Londýne, Paríži a Frankfurt (investormi a bankami hodnotená ako veľmi úspešná) sa uskutočnila od 11. mája do 13. mája 2009.

Bezprostredne po roadshow 14.5.2009 v ranných hodinách boli „otvorené knihy“ pre upisovanie. Po jednej hodine dosiahol dopyt 1,3 mld. EUR a po štyroch hodinách dosahoval dopyt už 2,8 mld. EUR so zanedbateľnou citlivosťou voči cene. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že záujemcovia boli pevne rozhodnutí o kúpe štátneho dlhopisu, portfólio investorov bolo stabilné, teda „kvalitné“. Z tohto dôvodu bolo rozhodnuté stanoviť cenu priaznivejšie pre emitenta, to znamená na spodnej hranici marže voči európskej referenčnej sadzbe.

Slovenská republika úspešne upísala na európskom dlhopisovom trhu 5 ročný dlhopis so splatnosťou predĺženou do roku 2015, v celkovej hodnote 2 mld. EUR. Marža oproti referenčným dlhopisom Nemecka dosiahla úroveň 1,898 % p. a. a ročná úroková sadzba kupónu bola stanovená na hodnotu 4,375 % p. a. V porovnaní s európskou referenčnou sadzbou bola dosiahnutá marža 1,7 % p. a., čo pri celkových výdavkoch je o štvrt percenta ročne lepšie ako Eurodlhopis Českej republiky, ktorý bol vydaný o dva týždne skôr s mierne kratšou splatnosťou. Celkový výnos pre investorov na ročnej báze dosiahol úroveň približne 4,5 % p.a. Úspech emisie tiež potvrdzuje aj stabilné obchodovanie na sekundárnom trhu na úrovni približne 1,6 % p.a. nad referenčnou sadzbou.

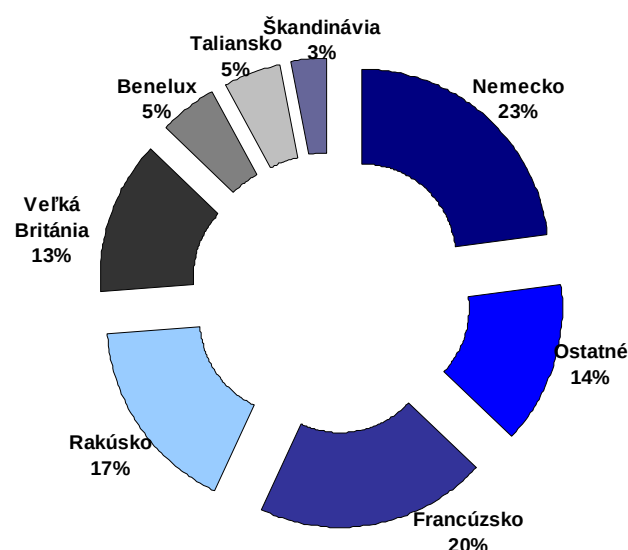
Výborne diverzifikovanú distribúciu dokazuje geografická a investorská alokácia. Najväčší záujem o dlhopisy bol tradične z nemecky hovoriacich krajín (Nemecko, Rakúsko), ktoré upísali spolu 40% emisie, z Francúzska a Veľkej Británie s podielmi 20% a 13%. Emisia bola atraktívna najmä pre banky (43%) a investičné fondy (40%).

Transakcia sa stala najväčšou slovenskou finančnou operáciou na európskom dlhopisovom trhu v histórii a s výnimkou privatizácie majetku SR, aj najväčšou finančnou operáciou vôbec. Išlo o prvú benchmarkovú emisiu Slovenska po vstupe do eurozóny.

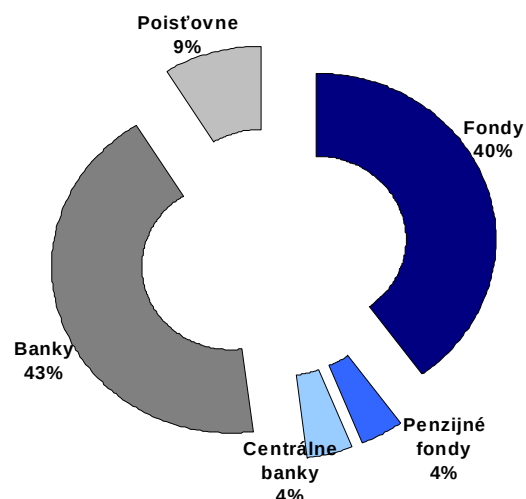
Úspešnosť emisie výrazne podporil dobrý rating Slovenskej republiky a najmä celkový ekonomický pokrok Slovenska v uplynulých desiatich rokoch. Úspech emisie bol významne podporený excelentnou spoluprácou vedenia MF SR, pracovníkov MF SR, IFP, ARDAL a zástupcu NBS.

Emisiu aranžovali v spolupráci s Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity britská banka HSBC plc. a francúzska banka Sociétés Générale CIB.

Graf č. 10: Geografická distribúcia

Graf č. 11: Typy investorov

Kalendár aukcií štátnych cenných papierov na rok 2010

MF SR dňa 14.12.2009 schválilo predložený návrh harmonogramu aukcií štátnych cenných papierov na rok 2010.

Kalendár aukcií štátnych dlhopisov v roku 2010

	Dátum		Dlhopis	Typ aukcie
	aukcie	vydania		
1	11.1.2010	13.1.2010	210	Predaj
2	25.1.2010	27.1.2010	212	Predaj
3	8.2.2010	10.2.2010	206	Predaj
4	22.2.2010	24.2.2010		Na rozhodnutie
5	8.3.2010	10.3.2010	210	Predaj
6	22.3.2010	24.3.2010	212	Predaj
7	1.4.2010	7.4.2010	214	Predaj
8	19.4.2010	21.4.2010	213	Predaj
9	3.5.2010	5.5.2010		Na rozhodnutie
10	17.5.2010	19.5.2010	210	Predaj
11	31.5.2010	2.6.2010	212	Predaj
12	14.6.2010	16.6.2010	213	Predaj
13	28.6.2010	30.6.2010	206	Predaj
14	12.7.2010	14.7.2010		Na rozhodnutie
15	16.8.2010	18.8.2010	213	Predaj
16	30.8.2010	2.9.2010	214	Predaj
17	13.9.2010	16.9.2010	212	Predaj
18	27.9.2010	29.9.2010	213	Predaj
19	11.10.2010	13.10.2010		Na rozhodnutie
20	25.10.2010	27.10.2010	212	Predaj
21	8.11.2010	10.11.2010	213	Predaj
22	22.11.2010	24.11.2010	206	Predaj

Poznámka: Aukcia „Na rozhodnutie“ znamená, že ARDAL môže pred oznámením o aukcii rozhodnúť o uskutočnení aukcie a o tom, ktorý cenný papier bude zaradený do aukcie. Na základe požiadaviek účastníkov môže ARDAL rozhodnúť aj o zaradení aukcie ďalšieho cenného papiera.

V roku 2010 budú otvorené štyri nové emisie štátnych dlhopisov:

- štátny dlhopis s nulovou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 1,0 mld. EUR, so splatnosťou 2 roky (ŠD 212).
- štátny dlhopis s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 3,0 mld. EUR, so splatnosťou 6 rokov (ŠD 213).
- štátny dlhopis s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 3,0 mld. EUR, so splatnosťou 10 rokov.
- štátny dlhopis s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 3,0 mld. EUR, so splatnosťou 15 rokov.

V roku 2010 zostávajú naďalej otvorené nasledovné emisie:

- ŠD 206 dlhopis s pevnou úrokovou sadzbou kupónu splatný 10.5.2026 (pôvodne dvadsaťročný).
- ŠD 210 dlhopis s pohyblivou úrokovou sadzbou kupónu splatný 21.1.2015 (pôvodne šesťročný).

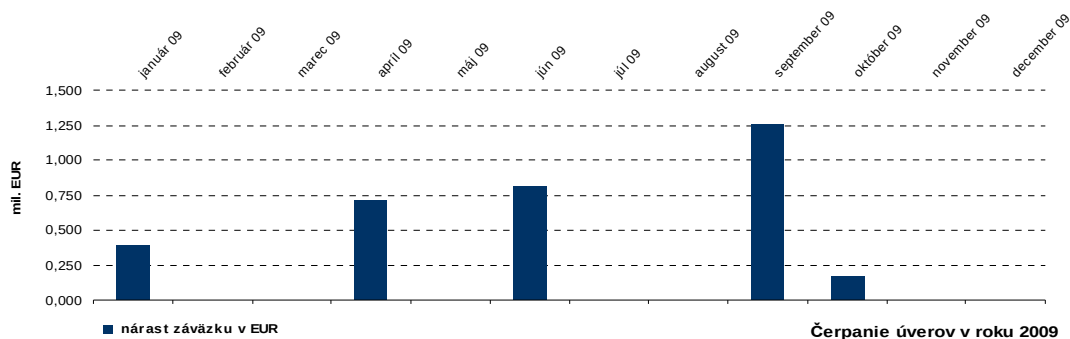
Emisie ŠPP v roku 2010

Nová emisia ŠPP bude vydaná 20. januára 2010 v sume 2,0 mld. EUR so splatnosťou 364 dní.

Nová emisia ŠPP bude vydaná 14. júla 2010 v sume 2,0 mld. EUR so splatnosťou 364 dní.

Vládne úvery

Graf č. 12: Prehľad čerpania vládnych úverov v roku 2009

Počas roka 2009 sa uskutočnili čerpania vládnych úverov v celkovej hodnote 3,341 mil. EUR (kurz k 31.12.2009 NBS). K 31.12.2009 celková hodnota záväzkov z vládnych a iných úverov bola 908,671 mil. EUR (kurz NBS k 31.12.2009).

Vyhodnotenie výdavkov štátneho rozpočtu na obsluhu štátneho dlhu

Tab. č. 6: Vyhodnotenie rozpočtového roka 2009 klienta štátnej dlh – činnosť ARDAL

	Príjmy (v EUR)	Výdavky (v EUR)
Schválený rozpočet	91 703 977	997 956 052
Upravený rozpočet	33 631 630	-
Reálne dosiahnutý rozpočet	57 199 091	762 712 396*)

*) vrátane výdavkov platených aj MF SR za klienta štátnej dlh

Schválený rozpočet výdavkov klienta štátnej dlh na hotovostnom princípe na rok 2009 bol 998,0 mil. EUR. Reálne k 31.12.2009 boli realizované výdavky v sume 762,7 mil. EUR. Skutočne realizované príjmy klienta štátnej dlh k 31.12.2009 boli v hodnote 57,2 mil. EUR.

Vyhodnotenie potenciálnych finančných rizík štátneho dlhu (podľa stratégie)

Refinančné a úrokové riziko bolo aj v tomto roku riadené a vyhodnocované na základe stanovených limitov. Akceptovateľná úroveň uvedených rizík bola určená v schválenej stratégii riadenia štátneho dlhu stanovením limitu kumulatívnej splatnosti a preценenia v jednom roku a limitu kumulatívnej splatnosti a preценenia do 5-tich rokov. Uvedený systém dodržiavania, monitorovania a vyhodnocovania refinančného a úrokového rizika stanovením uvedených limitov sa využíva aj v iných krajinách eurozóny.

V prípade refinančného rizika bolo strategickým zámerom dodržiavanie limitu kumulatívnej splatnosti v jednom roku na úrovni 22,5% celkového dlhu a limitu kumulatívnej splatnosti na najbližších 5 rokov na úrovni 60% celkového dlhu.

Pri vyhodnocovaní tohto systému boli do úvahy brané všetky splatnosti istín štátnych dlhopisov, vládnych úverov a medzibankových depozít, ako aj refinančný systém so Štátnou pokladnicou (zdroje zo Štátnej pokladnice boli znížené o depozitá uložené na peňažnom trhu). K 31.12.2009 boli hodnoty kumulatívnej splatnosti v jednom roku a na najbližších 5 rokov mierne prekročené. Kumulatívna splatnosť v jednom roku k 31.12.2009 bola 24,62% celkového dlhu (limit je 22,5%) a kumulatívna splatnosť na najbližších 5 rokov bola 62,87% celkového dlhu, pričom limit je 60%. V prípade týchto ukazovateľov došlo k miernemu zhoršeniu oproti koncu roka 2008. Avšak vzhľadom, k tomu, že celý kapitálový trh prechádzal v roku 2009 hlbokou finančnou a ekonomickou krízou, kedy bolo, najmä v prvej polovici roka, obťažnejšie získavať dlhodobé zdroje (v prípade SR nad 6 rokov) možno konštatovať, že v prípade uvedených ukazovateľov nedošlo až tak k ich výraznému zhoršeniu.

Iný pohľad na tieto ukazovatele poskytujú údaje pri použití metodiky Maastrichtu (bez zarátavania zdrojov zo ŠP), keď obidva ukazovatele vykazujú hodnoty pod stanovenými limitmi (16,46% a 58,85%).

V prípade riadenia rizika z preценenia portfólia štátneho dlhu bolo pre ARDAL aj v tomto roku zámerom dosiahnutie stanovených limitov, a to limitu na preценenie v prvom roku na úrovni 25% celkového dlhu a limitu kumulatívneho preценenia za 5 rokov na úrovni 65% celkového dlhu.

V prípade preценenia štátneho dlhu v prvom roku bol stanovený limit na úrovni 25% celkového dlhu aj naďalej prekročený a k ultimu roku 2009 dosahoval tento ukazovateľ hodnotu 34,72% (zaznamenané zhoršenie oproti 29,53% z 4.Q 2008). V prípade limitu kumulatívneho preценenia za 5 rokov bol k 31.12.2009 stanovený limit taktiež prekročený a dosahoval hodnotu 67,66% (stanovený limit 65% celkového dlhu). Prekročenie limitu v prvom roku bolo čiastočne spôsobené presunom záujmu investorov investovať do inštrumentov s kratšími splatnosťami a preferovaním ŠPP pred štátnymi dlhopismi.

Pri pohľade na tieto ukazovatele bez zarátania zdrojov zo Štátnej pokladnice (dlh podľa metodiky Maastrichtu) bol k vykazovanému dátumu (31.12.2009) prekročený iba ukazovateľ v prvom roku, limit úrokového rizika za 5 rokov bol dodržaný (27,66% a 64,15%).

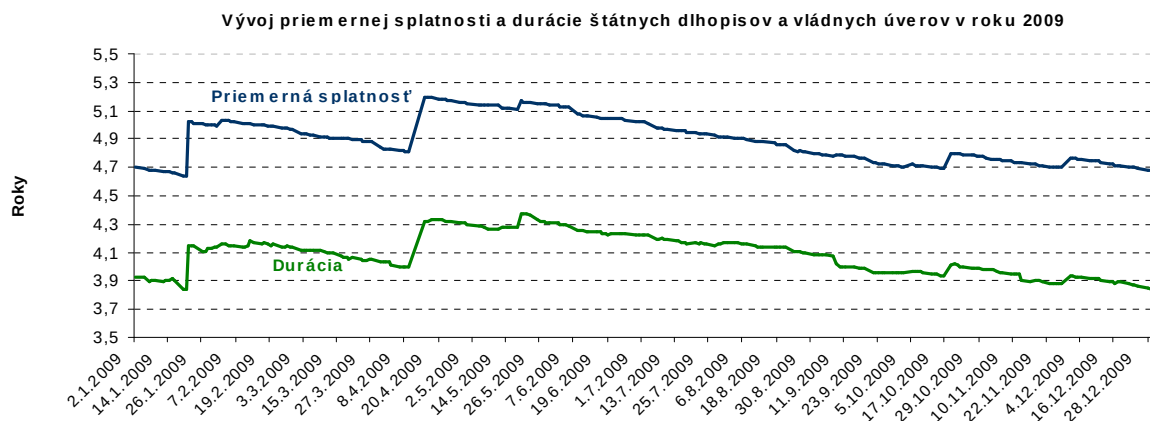
Tab. č. 7: Prehľad ukazovateľov

Stav k 31.12.2009	Refinančné riziko			Úrokové riziko		
	Účtovný dlh	Dlh podľa Maastrichtu*	Limit	Účtovný dlh	Dlh podľa Maastrichtu*	Limit
1	24,62%	16,46%	22,50%	34,72%	27,66%	25,00%
5	62,87%	58,85%	60,00%	67,66%	64,15%	65,00%

* Dlh podľa Maastrichtu nezahŕňa záväzky MF SR voči Štátnej pokladnici.

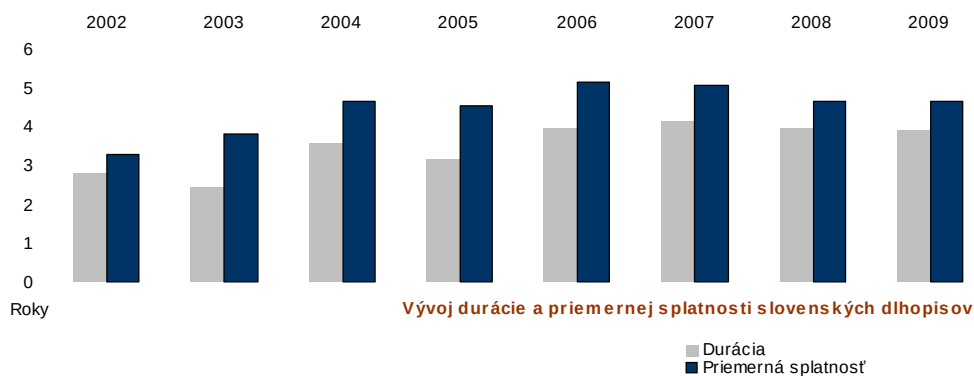
Vývoj durácie a priemernej splatnosti

Graf č. 13: Vývoj durácie a priemernej splatnosti v roku 2009

Vývoj durácie a priemernej splatnosti dlhopisov a vládnych úverov názorne ukazuje na správnosť prechodu na sledovanie ukazovateľov refinančného a úrokového rizika. Durácia a priemerná splatnosť sa v roku 2009 oproti minulému roku takmer nezmenili (v priebehu roka sa dokonca aj výraznejšie zlepšili), pričom nové ukazovatele sa celý rok mierne zhoršovali a už poukazujú na možné riziká v budúcnosti (mierne sa zhoršili oproti roku 2008). Možno konštatovať, že nové ukazovatele upozorňujú na možné riziká oveľa skôr ako durácia a priemerná splatnosť.

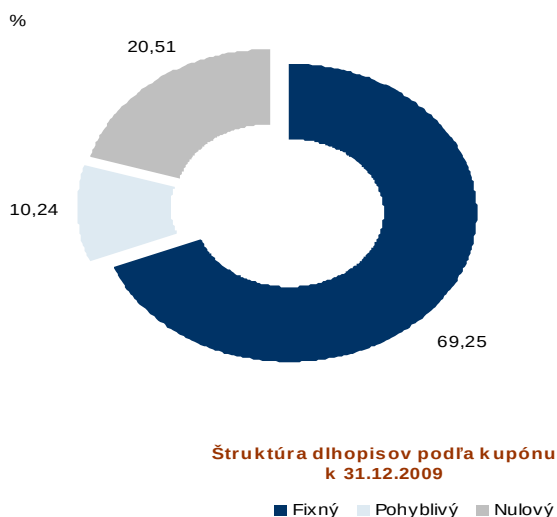
Graf č. 14: Vývoj durácie a priemernej splatnosti podľa jednotlivých rokov

Štruktúra portfólia dlhopisov vydaných SR

S cieľom optimalizovania nákladov na obsluhu dlhového portfólia pri zohľadnení kritérií stanovených v schválenej Stratégií riadenia štátneho dlhu na roky 2007 až 2010 možno považovať stav, keď je približne 90 % portfólia štátnych cenných papierov naviazaných na pevný kupón a 10% na pohyblivý za optimálny.

Graf č. 15:

Postupné zvyšovanie krytia štátneho dlhu v zahraničných menách v pomere k slovenským korunám

Slovenská republika vydala v roku 2007 a v roku 2009 benchmarkové štátne dlhopisy denominované v EUR. V roku 2008 bolo rozhodnuté neuskutočniť emisiu slovenského eurobondu z dôvodu krízy na finančných trhoch, zhoršených trhovými podmienkami a najmä pádu jednej z najväčších investičných bánk - Lehman Brothers

Vstupom Slovenska do EMU v roku 2009 došlo k zmene významu čiastkových cieľov. Ostáva zámer diverzifikácie investorskej bázy, ako aj úsilie stať sa spoľahlivým a stabilným emitentom na paneurópskom kapitálovom trhu a dostať sa do povedomia investorov nakupujúcich štátne dlhopisy „najbezpečnejších“ EU krajín. Sekundárny cieľ - vybudovanie výnosovej krivky slovenských eurobondov použiteľnej na preceňovanie ostatných pasív vstupom do EMU zanikol.

Zhrnutie hlavnej činnosti ARDAL

V roku 2009 sa svetová finančná kríza prejavila už aj v oblasti reálnej ekonomiky nielen v USA, ale aj v celej EÚ. Na začiatku roka 2009 boli podmienky na primárnom trhu v eurozóne veľmi nepriaznivé pre všetkých emitentov, obzvlášť pre emitentov s horším hodnotením (ratingom). Od januára, kedy sa začal pomaly rozbiehať primárny trh, bol zjavný výrazný posun investorov ku kratším splatnostiam. Na rozdiel od roku 2008, kedy bol zaznamenaný historicky najmenší dopyt po štátnych cenných papieroch, možno konštatovať rekordne veľký dopyt v aukciách v podstate počas celého roka. Ani takto zvýšený dopyt nezmenil preferencie investorov týkajúce sa splatnosti, ktoré ostali zamerané na kratší koniec úrokovej krivky. Vzhľadom k opatreniam ECB na zmiernenie následkov krízy vo finančnom sektore sa výrazne zlepšili podmienky refinancovania bánk, čo sa prejavilo aj v refinancovaní štátov. Prirážka oproti referenčnej sadzbe klesala od hodnoty 2 % p.a. na začiatku roka až po hodnotu pod 1% p.a. na konci roka 2009.

V roku 2009 sa ARDAL podarilo bezproblémovo zabezpečiť dostatočné finančné zdroje na splatenie záväzkov ako aj na zabezpečenie likvidity štátneho rozpočtu a Štátnej pokladnice. V súlade so schválenou stratégiou sa napriek nepriaznivým podmienkam na zahraničnom kapitálovom trhu podarilo umiestniť zahraničnú emisiu, aj keď so splatnosťou len niečo viac ako päť rokov. Emitované cenné papiere najmä vplyvom posunu ku kratším splatnostiam prispeli ku miernemu zhoršeniu niektorých ukazovateľov zadefinovaných v stratégii. Zhoršenie ukazovateľov neprinieslo významné zvýšenie finančných rizík portfólia štátneho dlhu. Menšie úrokové sadzby pri krátkych splatnostiach, ktoré spôsobili mierne prekročenie limitu úrokového rizika prinášajú úsporu výdavkov na obsluhu štátneho dlhu. V rozpočte štátneho dlhu za činnosť ARDAL sa prostredníctvom vhodnej emisnej politiky a exaktnému riadeniu likvidity podarilo dosiahnuť úsporu 235 mil. EUR. Príjmy rozpočtu (úroky z finančných operácií – ARDAL) neboli z dôvodu výrazného poklesu krátkych úrokových sadzieb naplnené na rozpočtovanú hodnotu (92 mil. EUR), ale dosiahli hodnotu 57 mil. EUR.

Hodnotenie organizácie Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity za rok 2009 zo strany ústredného orgánu

Orgán štátnej správy - Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity bola zriadená v zmysle zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1.2. 2003 ako rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva financií SR so sídlom v Bratislave. Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity je neoddeliteľnou súčasťou systému štátnej pokladnice, v rámci ktorého zabezpečuje špecifické úlohy v oblasti riadenia verejných financií. V zákone č. 291/2002 Z. z. je zadefinovaná činnosť Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity ako aj jej vzťah k Ministerstvu financií SR a k organizácii Štátna pokladnica.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity zabezpečovala v priebehu roka 2009 operatívne riadenie dlhu a likvidity v súlade s úlohami stanovenými zákonom o Štátnej pokladnici a cieľmi stanovenými schválenou Stratégiou riadenia štátneho dlhu.

V roku 2009 Ministerstvo financií SR v spolupráci s Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity vypracovalo aktualizáciu Stratégie riadenia štátneho dlhu na roky 2007 až 2010. Hlavné ciele riadenia dlhu vytýčené v stratégii na roky 2007 až 2010 zostali v aktualizácii nezmenené. Išlo najmä o zmenšenie počtu emisií nových štátnych cenných papierov a štandardizovanie veľkosti jednotlivých emisií, zlepšenie transparentnosti zámerov emitenta (Ministerstvo financií SR) a jeho komunikácie s investormi a finančnými trhmi, optimalizácia nákladov (výdavkov) štátneho rozpočtu na obsluhu štátneho dlhu, udržanie priemernej splatnosti portfólia štátnych cenných papierov a durácie portfólia štátnych cenných papierov a v prípade vhodných podmienok na trhu uskutočnenie emisií štátnych dlhopisov pre obyvateľstvo.

V spolupráci so Štátnou pokladnicou zabezpečovala agentúra dennú platobnú schopnosť štátu a optimalizáciu denných zostatkov na jedinom účte Štátnej pokladnice. Agentúra zároveň vykonávala v priebehu roka 2009 finančné operácie na finančnom trhu, ktorých účelom bolo zhodnotenie dočasne voľných prostriedkov a zabezpečenie pozície štátu proti trhovým rizikám. V roku 2009 smerovala snaha agentúry k vyrovnanému riadeniu eurovej likviditnej pozície Ministerstva financií SR na týždennej báze. Rozsiahla finančná kríza, ktorá naplno prepukla v roku 2008 a pokračovala v roku 2009, znamenala aj prehodnotenie správania investorov, ktorí viac ako inokedy preferovali kratšie splatnosti. Na túto situáciu reagovala Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity pokračovaním vydávania štátnych pokladničných poukázok s cieľom zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na úhradu emisií dlhopisov splatných v roku 2010.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity svojim aktívnym prístupom v priebehu roka 2009 reštrukturalizovala portfólio vládnych úverov, vďaka čomu došlo k úprave úverových podmienok, čo sa v konečnom dôsledku pozitívne odzrkadlilo na výške splatných úrokov.

Z hľadiska hodnotenia priebehu aukcií štátnych cenných papierov v roku 2009 je možné konštatovať, že Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity rozhodovala o výsledkoch jednotlivých aukcií transparentne, obozretne a nákladovo efektívne. Predstavitelia agentúry spolu so zástupcami Ministerstva financií SR pri každej aukcii objektívne vyhodnocujú predložené ponuky investorov, čoho výsledkom sú akceptované objemy, ktoré vychádzajú z aktuálnych finančných potrieb štátu ako aj z vyhodnotenia aktuálneho a očakávaného vývoja na finančnom trhu. Súčasne sledujú zámer znižovať náklady dlhovej služby. Kým pri zohľadňovaní finančných potrieb štátu plní dôležitú úlohu priebežné bilancovanie realizovaných a plánovaných príjmov a výdavkov štátu, pri plnení zámeru znižovať náklady na refinancovanie verejného dlhu sa kladie dôraz na čo najvýhodnejšie podmienky každej aukcie z pohľadu dopytovaných výnosov do splatnosti a ponúkaných cien. Zároveň sa pri každej aukcii zodpovedne prihliada na predpokladaný celkový ročný objem, ktorý je potrebné refinancovať v danom roku.

Agentúra aj v roku 2009 pokračovala vo využívaní synergického efektu v oblasti riadenia dlhu a likvidity, ktorý poskytuje priestor na preklenutie dočasne nepriaznivých podmienok, respektíve využitie dobrých trhových podmienok na emitovanie štátnych dlhopisov a umožňuje štátu refinancovať sa za najlepších trhových podmienok. Úrokové sadzby zaznamenali v roku 2009 vplyvom prehlbujúcej sa krízy a úprav úrokových sadzieb centrálnymi bankami pokles, ktorý sa prejavil najmä pri kratších splatnostiach. Oproti tomu sa vzhľadom k narastajúcej nedôvere a averzii k riziku zväčšili kreditné marže natoľko, že výsledné úrokové náklady sa pre niektoré krajiny stali neúnosnými, respektíve zastavilo sa vydávanie nových dlhopisov niektorými krajinami. Súčasne s rastom kreditných marží sa úmerne zmenšil dopyt po dlhopisoch, pre niektoré krajiny a segmenty trhu až na nulu.

Ministerstvo financií SR spolupracuje s agentúrou aj pri tvorbe rozpočtu verejných financií a pri odhade úrokových nákladov štátneho dlhu. Ministerstvo financií SR poskytuje agentúre prognózy indikátorov finančného trhu podľa rozpočtovaného obdobia. Z prognóz úrokových sadzieb Ministerstva financií SR vychádzala agentúra pri tvorbe svojho rozpočtu aj v roku 2009.

Ministerstvo financií SR spolupracuje s agentúrou aj v oblasti tvorby emisnej politiky. Na pravidelných zasadnutiach Výboru pre riadenie dlhu a likvidity sa hodnotia výsledky činnosti agentúry a sú prediskutované možnosti priebehu nasledujúcich aukcií. Závery zo zasadnutí tohto výboru sa následne rešpektujú pri operatívnom riadení dlhu a likvidity.

Prechod k aktívnemu riadeniu dlhu a likvidity bol zároveň plne v súlade s vývojovými tendenciami, ktoré sa presadzujú v krajinách s rozvinutou trhovou ekonomikou (OECD), vrátane krajín eurozóny.

Hlavnými užívateľmi výstupov agentúry je Ministerstvo financií SR a Štátna pokladnica. Agentúra v spolupráci s týmito organizáciami zabezpečovala v rámci svojej hlavnej činnosti riadenie likvidity a dlhu štátu. Spolupráca s DataCentrom spočívala najmä v správe technologickej infraštruktúry a informačných systémov aktívne využívaných agentúrou na realizáciu operácií na finančnom trhu. Spolupráca s bankami a finančnými inštitúciami ako aj s Centrálnym depozitárom cenných papierov spočívala v uskutočňovaní bankových obchodov, aukciách a obchodovaní s cennými papiermi. Prínos organizácie pre širokú verejnosť spočíva najmä v riadení verejných financií transparentnejším, efektívnejším a kontrolovateľnejším spôsobom. Okrem verejne prístupných informácií poskytuje agentúra žiadateľom informácie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

9.Hlavné skupiny používateľov výstupov ARDAL

Ministerstvo financií SR :

- Ø spolupracuje pri vypracovaní stratégie financovania štátneho dlhu, realizácii a zabezpečení plnenia stratégie riadenia štátneho dlhu v zmysle dokumentu schváleného vládou SR,
- Ø schvaľuje zásady pre stanovovanie limitov pre riadenie dlhu a likvidity pre výkon obchodov ARDAL,
- Ø účtuje a vedie evidenciu štátneho dlhu na základe predložených údajov z ARDAL,
- Ø účtuje finančné operácie uzatvorené pri riadení dlhu, likvidity a zabezpečovacích operáciách na základe predložených údajov z ARDAL,
- Ø prijíma podklady na rokovanie "Výboru pre riadenie dlhu a likvidity" a v spolupráci s ARDAL implementuje odporúčania "Výboru pre riadenie dlhu a likvidity" do riadenia dlhu,
- Ø prijíma stanoviská a analýzy k podmienkam pôžičiek a úverov,
- Ø prijíma pripomienky k návrhu rozpočtu kapitoly Štátny dlh na nasledujúci rok,
- Ø spolupracuje pri vypracovávaní analýz a prognóz vývoja finančného trhu.

Štátna pokladnica

- Ø prijíma údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách na finančnom trhu s dočasne voľnými prostriedkami na jedinom účte ŠP a na základe povolenia ŠP,
- Ø prijíma údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi na preklopenie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu v rozpočtovom roku a na zabezpečenie likvidity na jedinom účte ŠP.

Datacentrum

- Ø spravuje časť informačnej technológie ARDAL a systému ŠP.

Bankové a finančné inštitúcie

- Ø spolupracujú pri realizácii a vysporiadaní medzibankových obchodov a prípadných ďalších finančných operáciách a súvisiacich činnostiach,
- Ø sa zúčastňujú v aukciách a spolupracujú pri emisiách štátnych cenných papierov,
- Ø v spolupráci s ARDAL spravujú a riadia emisie štátnych cenných papierov vydaných v zahraničí.

Centrálny depozitár cenných papierov SR

- Ø registruje ŠCP a vykonávané operácie so ŠCP.

Ostatné subjekty a verejnosť

- Ø prijímajú analýzy, doklady, stanoviská, informácie a komunikujú s ARDAL v rozsahu jej pôsobenia.
- Ø v zmysle zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Zoznam použitých skratiek

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
ŠP	Štátna pokladnica
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
ICT	Informačno-komunikačná technológia
VPS	Všeobecná pokladničná správa
NBS	Národná banka Slovenska
KŠD	Klient Štátny dlh
ŠD	Štátne dlhopisy
ŠCP	Štátne cenné papiere
CP	Cenné papiere
IS	Informačný systém
ŠPP	Štátne pokladničné poukážky
SR	Slovenská republika
EÚ	Európska únia
CDCP	Centrálny depozitár cenných papierov
SKK, Sk	Slovenská koruna

Výročná správa o činnosti ARDAL za rok 2009

Obsah:

	Strana
1. Identifikácia organizácie	3
Predmet činnosti ARDAL	3
2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom	4
4. Činnosti a ich náklady	4
Hlavná činnosť ARDAL	4
Ostatné činnosti ARDAL	4
Organizačná štruktúra ARDAL	4
Náklady ARDAL	5
5. Rozpočet	5
Príjmy ARDAL	5
Výdavky ARDAL	5
Bežné výdavky	6
Kapitálové výdavky	6
6. Personálne otázky	7
7. Ciele a prehľad ich plnenia	7
8. Hodnotenie a analýza hlavnej činnosti ARDAL v roku 2009	8
Denný stav rozpočtu a riadenia likvidity v roku 2009	8
Emisie ŠPP v roku 2009	9
Riadenie likvidity v roku 2009 a refinančný systém	10
Riadenie dlhu v roku 2009	11
Kalendár aukcií štátnych cenných papierov na rok 2009	13
Vládne úvery	14
Optimalizácia nákladov (výdavkov) štátneho rozpočtu na obsluhu štátneho dlhu	14
Vyhodnotenie potenciálnych finančných rizík štátneho dlhu (podľa stratégie)	14
Vývoj durácie a priemernej splatnosti	15
Štruktúra portfólia dlhopisov vydaných SR	16
Postupné zvyšovanie krytia štátneho dlhu v zahraničných menách v pomere k SKK	16
Zhrnutie hlavnej činnosti ARDAL	16
Hodnotenie organizácie Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity za rok 2009	
zo strany ústredného orgánu	17
9. Hlavné skupiny používateľov výstupov ARDAL	18
Zoznam použitých skratiek	18

1. Identifikácia organizácie

Názov: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
Adresa: Radlinského 32, 813 19 Bratislava
Rezort: Ministerstvo financií SR

Vedúci organizácie a štatutárny zástupca :

Ing. Daniel Bytčánek
Členovia vedenia: Ing. Tomáš Kapusta, CSC.,
Ing. Peter Šándor
Mgr. Alena Delinčáková
Ing. Katarína Piknová
Ing. Ján Tencer
Kontakt: Telefón:
Fax:
e-mail:
Internetová stránka:

riaditeľ

vedúci odboru riadenia dlhu
vedúci odboru riadenia likvidity a zabezpečovacích operácií
vedúca odboru riadenia rizík/Middle Office
poverená zastupovaním vedúcej odboru Back Office
vedúci odboru všeobecnej správy a osobného úradu
+421 2 57262513
+421 2 52450381
ardal@ardal.sk
www.ardal.sk

Predmet činnosti ARDAL

ARDAL je súčasťou systému štátnej pokladnice, v rámci ktorého spolupracuje s ostatnými organizáciami zapojenými do tohto systému na plnení jeho úloh. Hlavnou úlohou ARDAL v rámci systému je zabezpečovanie činností súvisiacich s operatívnym riadením štátneho dlhu, riadením likvidity štátu a celého systému štátnej pokladnice, riadenie finančných rizík a vykonávanie finančných operácií na finančnom trhu.

ARDAL bola zriadená zákonom č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý vymedzuje základný rámec jej činností, kompetencií a zodpovedností. Jej činnosť významne determinuje tiež zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách. ARDAL je oprávnená na vykonávanie činností ako obchodník s cennými papiermi podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

Z hľadiska právnej formy je ARDAL rozpočtovou organizáciou podľa zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s týmto zákonom je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly MF SR.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity vykonáva v mene MF SR v súlade s legislatívou nasledujúce činnosti:

- Ø organizuje a realizuje splácanie štátneho dlhu,
- Ø zabezpečuje vydávanie štátnych cenných papierov
- Ø vykonáva vypořádavanie obchodov s cennými papiermi,
- Ø vykonáva výplatu menovitých hodnôt a výnosov zo štátnych cenných papierov,
- Ø vykonáva zabezpečovacie prevody cenných papierov,
- Ø vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi súvisiacimi s riadením štátneho dlhu vrátane operácií s finančnými derivátmi súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu a likvidity,
- Ø vykonáva spätné odkúpenie nesplateného štátneho dlhu,
- Ø vykonáva predčasné splatenie štátneho dlhu, ak to umožňuje zmluvná dokumentácia alebo emisné podmienky,
- Ø vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi na finančnom trhu na preklopenie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu a na zabezpečenie likvidity systému štátnej pokladnice.

V rámci spolupráce s ostatnými organizáciami Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity ďalej vykonáva nasledujúce činnosti:

- Ø spolupracuje s MF SR pri vypracovaní stratégie riadenia štátneho dlhu,
- Ø MF SR poskytuje stanoviská k finančným a obchodným podmienkam úverových zmlúv,
- Ø poskytuje MF SR údaje na účely účtovania a vedenia evidencie štátneho dlhu,
- Ø ŠP poskytuje údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách uskutočnených v mene ŠP, ktoré sú vykonávané ARDAL v osobitných prípadoch,
- Ø spolupracuje s MF SR a NBS v oblastiach týkajúcich sa ich pôsobnosti, ktoré sú ustanovené zákonom.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity vykonáva správu štátneho dlhu v rozsahu podľa zákona č. 291/2002 Z.z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom sa riadi vládou SR schválenou Stratégiou riadenia štátneho dlhu na dané obdobie. Stratégia riadenia štátneho dlhu stanovuje základné rámce a smerovanie politiky riadenia štátneho dlhu. Súčasne platná stratégia je už v poradí druhá od zriadenia ARDAL a je schválená na obdobie 2007 až 2010. V poslednom roku platnosti stratégie bude úlohou ARDAL v rámci svojej pôsobnosti aktívne riadiť štátny dlh a likviditu tak, aby sa kritériá definované v stratégii podarilo naplniť. Napriek dôsledkom pretrvávajúcej finančnej krízy a nárastu rizikovej prirážky na zahraničných trhoch pre SR, bude snahou ARDAL aj naďalej zvoliť emisnú politiku tak, aby nedochádzalo k nadmernému nárastu výdavkov.

Vzhľadom na posledný rok platnosti stratégie roku 2010 bude ARDAL aktívne spolupracovať s MF SR pri príprave návrhu novej stratégie pre riadenie štátneho dlhu, a to na obdobie rokov 2011 až 2014.

ARDAL je spolu s ostatnými organizáciami systému štátnej pokladnice zapojená do projektu riadenia finančných aj nefinančných rizík systému štátnej pokladnice pod gesciou MF SR. Úlohou projektu bude v prípade identifikovaných najrizikovejších oblastí systému ďalej pokračovať vo vypracovávaní návrhu konkrétnych riešení, ktoré budú následne implementované do praxe.

V oblasti hlavného informačného systému ARDAL (Wall Street Suite), v ktorom sú evidované všetky transakcie súvisiace s riadením štátneho dlhu a likvidity, bude v roku 2010 ARDAL zabezpečovať činnosti súvisiace s up-gradom systému na vyššiu verziu a bude realizovať jeho implementáciu. Uvedený up-grade na vyššiu verziu bude nevyhnutné vykonať najmä z dôvodu ukončenia podpory súčasne používanéj verzie dodávateľom systému (Wall Street System Sweden AB).

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho poslanie

ARDAL nemá s MF SR uzatvorený kontrakt nadväzne na návrh opatrení na zdokonalenie kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami, ktoré schválila vláda SR uznesením č. 1370/2002. Na takýto postup nevznikli podmienky a dôvody.

4. Činnosti a ich náklady

Hlavná činnosť ARDAL – k 31. 12. 2009 celkom 10 zamestnancov, vrátane manažmentu v týchto oblastiach:

- Ø **Riaditeľ ARDAL** – 1 zamestnanec
 - ▼ štatutárny zástupca agentúry, zodpovedajúci za všetky činnosti ARDAL;
 - ▼ vedúci služobného úradu.
- Ø **Riadenie dlhu** – 3 zamestnanci
 - ▼ súčinnosť pri vypracovávaní a realizácia stratégie riadenia štátneho dlhu;
 - ▼ príprava štátneho rozpočtu v oblasti štátneho dlhu;
 - ▼ zostavovanie plánov emisií a aukcií štátnych pokladničných poukázok a štátnych dlhopisov;
 - ▼ organizovanie primárneho trhu štátnych cenných papierov;
 - ▼ spracovávanie a kontrola podkladov na vysporiadanie záväzkov z úverov;
 - ▼ vedenie portfólia finančných záväzkov štátu (úvery a štátne cenné papiere);
 - ▼ vyplácanie úrokov a splácanie istín úverov a štátnych cenných papierov;
 - ▼ spracovávanie stanovísk k obchodným podmienkam vládnych úverov a poskytovaní štátnych záruk pre MF SR;
 - ▼ komunikácia s účastníkmi finančného trhu – domácimi a zahraničnými bankami a investormi, vrátane formalizácie zmluvnej spolupráce s vybranými bankami.
- Ø **Riadenie likvidity a zabezpečovacích operácií** – 2 zamestnanci
 - ▼ realizácia finančných operácií za účelom zabezpečenia likvidity v domácej a v cudzej mene na účtoch klienta ŠP - Štátny dlh;
 - ▼ realizácia finančných operácií za účelom zhodnocovania dočasne voľných finančných prostriedkov na účtoch klienta ŠP - Štátny dlh;
 - ▼ realizácia finančných operácií na účtoch klienta ŠP - Štátny dlh za účelom zabezpečenia rizík.
- Ø **Riadenie rizík / Middle office** – 2 zamestnanci
 - ▼ vypracovávanie návrhu metodiky stanovovania kreditných limitov na protistrany;
 - ▼ vypracovávanie návrhu limitov na protistrany v súlade s platnou metodikou a ich nastavenie v systéme;
 - ▼ príprava materiálov na zasadnutia Výboru pre riadenie dlhu a likvidity;
 - ▼ príprava podkladov do návrhu Štátneho záverečného účtu na daný rok;
 - ▼ príprava reportov za oblasť riadenia štátneho dlhu a likvidity;
 - ▼ správa hlavného informačného systému Wall Street Systems;
 - ▼ technická správa IS ARDAL.
- Ø **Back – office** – 2 zamestnanci
 - ▼ potvrdzovanie – verifikácia a vysporiadanie obchodov v IS ARDAL;
 - ▼ poskytovanie účtovných podkladov pre Ministerstvo financií SR a Štátnu pokladnicu;
 - ▼ finančné a dokladové vysporiadanie úrokov a istín úverov a štátnych cenných papierov;
 - ▼ spolupráca pri realizácii platobného styku s príslušnými inštitúciami.

Podporné činnosti ARDAL – 6 zamestnancov:

- Ø **Všeobecná správa a osobný úrad interná kontrola** – 4 zamestnanci
 - ▼ spracovanie metodiky a zabezpečovanie agendy rozpočtovníctva, účtovníctva, výkazníctva, správy majetku; verejného obstarávania, archívu, vnútornej správy a tvorba metodológie k týmto činnostiam;
 - ▼ riadenie ľudských zdrojov a zabezpečenie mzdovej agendy;
 - ▼ zabezpečovanie administratívno – technických prác sekretariátu riaditeľa;
 - ▼ zabezpečovanie ďalších činností súvisiacich s prevádzkou ARDAL ako rozpočtovej organizácie.
- Ø **Organizačno – právna agenda a ZÚ** – 1 zamestnanec
 - ▼ vedenie právnej agendy, zmluvnej dokumentácie, tvorba interných riadiacich aktov a súvisiacej agendy;
- Ø **Kontroly** – 1 zamestnanec
 - ▼ metodika, výkon internej kontroly a plnenie súvisiacich úloh;

Organizačná štruktúra ARDAL

Náklady ARDAL

Prehľad o celkových nákladoch a podiel nákladov hlavnej činnosti ARDAL (riadenie likvidity a zabezpečovacích operácií, riadenie dlhu, Back Office, riadenie rizík/Middle Office) a ostatných činností (všeobecná správa, osobný úrad, organizačno – právna agenda, interná kontrola a sekretariát) v roku 2009:

v €

Ukazovateľ	Podiel hlavných činností ARDAL	Podiel ostatných činností ARDAL	Náklady Spolu
Náklady celkom	956 742	230 460	1 187 202
Z toho :			
Materiálové náklady	41 783	25 069	66 852
Služby	419 252	34 196	453 448
Finančné náklady	4 104	1 880	5 984
Mzdové a ostatné osobné náklady	271 257	121 085	392 342
Náklady sociálneho poistenia	84 265	39 453	123 718
Náklady na odpisy majetku 95/5	128 090	1 458	129 548
Iné náklady	7 991	7 319	15 310

Poznámka: Nepriame–režijné náklady boli rozdelené na hlavnú činnosť a ostatné činnosti podľa počtu zamestnancov v týchto činnostiach.

5. Rozpočet

Rozpočet ARDAL stanovilo MF SR prostredníctvom kapitoly MF SR formou rozpisu záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2009. Rozpočet výdavkov bol v priebehu roku upravený Ministerstvom financií SR 9 rozpočtovými opatreniami, z ktorých 6 bolo v kompetencii správcu kapitoly. Riešili sa nimi aktuálne požiadavky na zvýšenie rozpočtu a zmenu záväzných limitov a presuny v rámci schváleného a upraveného rozpočtu predovšetkým v oblasti kapitálových výdavkov.

Plnenie príjmov a čerpanie rozpočtu ARDAL bolo v súlade s upraveným rozpočtom, čo vyplýva aj z nasledovného prehľadu:

v €

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2009		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
a	1	2	3	3 : 1	3 : 2
Príjmy	0	0	17	0	0
Bežné výdavky (600)	1 092 180	1 102 180	1 102 154	100,9	100,0
Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	385 747	385 747	385 747	100,0	100,0
- z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a OOV štátnych zamestnancov	333 666	307 306	307 306	92,1	100,0
Poistné a príspevok do poisťovní (620)	119 165	123 399	123 395	103,5	100,0
Tovary a služby (630)	578 472	592 710	592 689	102,5	100,0
Bežné transfery (640)	8 796	324	323	3,7	99,7
Kapitálové výdavky (700)	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
Obstaranie kapitálových aktív (710)	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
Výdavky spolu (600+700)	1 387 607	1 177 027	1 176 909	84,8	100,0

Príjmy ARDAL

Schválený a aj upravený rozpočet ARDAL na rok 2009, rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, nepredpokladal žiadne príjmy. V skutočnosti k 31.12.2009 boli zaznamenané príjmy vo výške 17 €. Išlo o odvod zostatku bežného účtu cudzích prostriedkov ARDAL, ktorý vznikol z dôvodu prepočtu Sk na €.

Výdavky ARDAL

ARDAL v roku 2009 čerpala rozpočtové výdavky v objeme 1 176 909 € s minimálnou úsporou – 118 €, čo predstavuje takmer 100,0 %-né plnenie upraveného rozpočtu. ARDAL v roku 2009 nemala možnosť čerpať prostriedky zo zdrojov EÚ.

Z pohľadu medziročného porovnania čerpania skutočných výdavkov sa zaznamenal ich mierny nárast o 93 364 €, t.j. 108,6 % skutočných výdavkov v roku 2008.

Celkovo možno konštatovať, že z hľadiska rozpočtu boli vytvorené nevyhnutné predpoklady pre funkčnosť ARDAL.

Bežné výdavky

Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Schválený rozpočet výdavkov tejto kategórie predstavuje sumu 385 747 €. V plnení sú skutočne vyplatené mzdy zamestnancom ARDAL za rok 2009 vo výške 385 747, t.j. 100,0 %-né plnenie rozpočtu. Podiel tejto kategórie na celkových bežných výdavkoch bol 35,0 %. Z uvedenej sumy sa vyplátili tarifné platy 190 205 €, príplatky 102 962 €, odmeny 91 870 € a doplatok k platu – vyrovnanie funkčného platu za 11. a 12. mesiac 710 €.

Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní

Poistné a príspevky na sociálne zabezpečenie a zdravotné poistenie boli v sume 123 395 € čo je 11,2 % celkových bežných výdavkov. Skutočné výdavky zodpovedali upravenému rozpočtu v celkovej výške, aj v jeho štruktúre. Úhrady zákonných povinností ARDAL smerovali do Sociálnej poisťovne v sume 89 539 €, do Všeobecnej zdravotnej poisťovne 16 113 €, do Spoločnej zdravotnej poisťovne 8 552 € a do ostatných zdravotných poisťovní v sume 9 191 €.

Tovary a služby

Prevádzkové výdavky na materiál, tovary a služby v roku 2009 boli čerpané s nepatrnou úsporou na úrovni upraveného rozpočtu v hodnote 592 689 € a predstavovali 53,8 % celkových bežných výdavkov. Čerpanie podľa rozpočtových skupín bolo nasledovné:

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2009		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
	1	2		3 : 1	3 : 2
a	12 282	6 191	6 190	50,4	100,0
631 – cestovné výdavky	12 282	6 191	6 190	50,4	100,0
632 – energia, voda, komunikácie	148 709	152 971	152 967	102,9	100,0
633 – materiál a dodávky	41 127	49 411	49 407	120,1	100,0
634 – dopravné	5 046	3 906	3 904	77,4	99,9
635 – rutinná a štandardná údržba	242 647	299 152	299 148	123,3	100,0
636 – nájomné za prenájom	166	101	101	60,8	100,0
637 – ostatné tovary a služby	128 495	80 978	80 972	63,0	100,0
630 – tovary a ďalšie služby	578 472	592 710	592 689	102,5	100,0

Vecne sa použili výdavky na tieto účely:

- Ø IS a IKT boli v sume 443 677 €, t.j. 74,8 % bežných prevádzkových výdavkov kategórie 630. V rámci týchto výdavkov sa financovala prevádzka, dáta a prístupové práva do systémov Reuters, Wall Street Systems, Bloomberg, údržba a podpora týchto systémov a projekty spojené s bezpečnostnou politikou – ochrana, bezpečnosť a dostupnosť systémov.
- Ø Bežná prevádzka agentúry – priestory, ich udržiavanie, energie, komunikácia, informačný servis, kancelárske potreby, autoprevádzka, dodávateľské služby a pod. predstavovali sumu 104 199 €, t.j. 17,6 % prevádzkových výdavkov.
- Ø Sociálny program zamestnancov – stravovanie, vzdelávanie zamestnancov, tvorba sociálneho fondu, cestovné výdavky a pod. dosiahol 44 813 €, t.j. 7,6 % prevádzkových výdavkov.

Bežné transfery

Čerpanie výdavkov v rámci tejto skupiny výdavkov bolo len v sume 323 €, čo je iba 0,03 % celkových bežných výdavkov a predstavovalo náhrady mzdy počas pracovnej neschopnosti zamestnancov.

Kapitálové výdavky

V priebehu roku 2009 bol schválený rozpočet kapitálových výdavkov upravený z 295 427 € na 74 847 €. Skutočné čerpanie dosiahlo sumu 74 755 €. Podiel kapitálových výdavkov na celkových dosiahol 6,35 %.

Prehľad kapitálových výdavkov podľa rozpočtových skupín bol nasledovný:

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2009		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
	1	2		3 : 1	3 : 2
a	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
710 - Obstarávanie kapitálových výdavkov	295 427	74 847	74 755	25,3	99,9
711 - Nákup pozemkov a nehmotných aktív	189 206	0	0	0,0	0,0
713 - nákup kancelárskych strojov, prístrojov a zariadení	106 221	5 451	5 449	5,1	100,0
718 – rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení	0	69 396	69 306	0,0	99,9

6. Personálne otázky

MF SR rozpisom systemizácie na rok 2009 stanovilo pre ARDAL počet zamestnancov v priemernom prepočítanom stave 31 osôb, z toho 26 zamestnancov v štátnej službe.

V skutočnosti k 31.12.2009 ARDAL mala 16 zamestnancov, z toho 12 v štátnej službe a 4 v službe vo verejnom záujme. Od júla 2009 sa evidenčný stav zamestnancov znížil o 1 osobu – a to skončením pracovného pomeru 1 zamestnanca. Z 12 zamestnancov v štátnej službe je 1 zamestnanec na štátnozamestnaneckom mieste mimoriadnej významnosti a 11 zamestnanci sú zaradení do stálej štátnej služby. Mimo evidenčný stav je 1 zamestnankyňa, ktorá je t. č. na rodičovskej dovolenke.

ARDAL má obsadené všetky vedúce a rozhodujúce pozície pre výkon činnosti. Uvedený stav zamestnancov umožňuje plynulé zabezpečovanie úloh ARDAL len za predpokladu vyššej intenzity a kumulácie práce všetkých zamestnancov a značného rozsahu práce aj v mimopracovnom čase bez nároku na mzdu. Vzhľadom na túto skutočnosť, boli na ich motiváciu využité všetky zákonné možnosti odmeňovania, vrátane odmien, čo v konečnom dôsledku ovplyvnilo aj výšku priemernej mzdy.

Výkon práce v ARDAL kladie vysoké nároky na osobnostné predpoklady, prácu v tíme i samostatne, odborné znalosti, praktické zručnosti a skúsenosti, najmä z obchodovania produktov v oblasti bankovníctva a finančného trhu. Od pracovníka ARDAL sa vyžaduje aktívna znalosť používanej IT a viacerých obchodných informačných systémov. Popri uvedenej odbornosti pracovné pozície vyžadujú aktívne ovládanie anglického jazyka a pri niektorých pozíciách znalosti z rozpočtovníctva a účtovníctva. Pri takýchto nárokoch na prácu, aj napriek vysokej priemernej mzde, ARDAL nevie reálne konkurovať možnému ohodnoteniu porovnateľnej odbornosti na trhu práce. Z uvedených dôvodov a z limitujúceho objemu mzdových prostriedkov v rozpočte bude zvyšovanie stavu zamestnancov naďalej veľmi problematické a náročné.

Vzdelávanie

ARDAL priamo na vzdelávanie čerpala výdavky v sume 3 198 €. Na 26 domácich vzdelávacích aktivitách v roku 2009 bolo 52 zamestnancov. Na nové zákony a súvisiace predpisy bolo zameraných 20 odborných seminárov, ktoré absolvovalo 27 zamestnancov. Do skupinovej jazykovej prípravy s lektorom na pracovisku boli zapojení 5 zamestnanci a 1 vedúca zamestnankyňa využila externú skupinovú výučbu anglického jazyka. Povinné opakované školenie z predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, z opatrení protipožiarnej prípravy a školenia vodičov referentov absolvovali všetci zamestnanci. Kurzu interných audítorov „DMBI“ – Systém informačnej bezpečnosti sa zúčastnila 1 zamestnankyňa. Vzdelávacieho rozvojového programu „Mladé talenty v rezorte MF SR“ 1. a 2. nadstavbového modulu sa zúčastnil 1 zamestnanec.

Pre samovzdelávanie zamestnancov ARDAL zabezpečila odborné knihy, publikácie, časopisy a noviny v hodnote 1 983 €.

Pracovné cesty

Zamestnanci ARDAL uskutočnili 14 zahraničných pracovných ciest s cestovnými výdavkami 6 037 € a 5 domácich pracovných ciest s cestovnými výdavkami v sume 153 €.

V rámci 14 zahraničných ciest sa uskutočnilo 20 vycestovaní. Fyzicky tieto cesty absolvovalo 5 zamestnancov ARDAL – a to v nadväznosti na ich služobné zaradenie, kompetenciu a účel cesty. V rámci týchto ciest sa zúčastnili rôznych aktivít a navštívili viaceré authority a inštitúcie v 10 európskych štátoch. Výdavky na zahraničné pracovné cesty boli vo výške 6 037 €. Zahraničné pracovné cesty možno z hľadiska účelu a následne aj prínosov rozdeliť na tieto základné druhy ciest:

Zastupovanie SR na rokovaníach v európskych inštitúciách (Európska komisia – podvýbor pre štátne cenné papiere, OECD) – 6 pracovných ciest, ku ktorým sa viazalo 7 vycestovaní. Účasť na nich vyplývala z členstva SR v týchto inštitúciách.

Stretnutí so zahraničnými inštitúciami, spojené s prezentáciou výsledkov slovenskej ekonomiky, výkonu činnosti a funkčnosti ARDAL pri riadení štátneho dlhu a likvidity sa týkalo 5 pracovných ciest, ku ktorým sa viazalo 8 vycestovaní zamestnancov.

Vzdelávací charakter mali 3 zahraničné pracovné cesty, ku ktorým sa viazalo 5 vycestovaní.

Z 5 domácich pracovných ciest mali 2 pracovný a 3 vzdelávací charakter. Výdavky na tieto cesty boli 153 €.

Sociálny fond a ďalšia starostlivosť o zamestnancov

Sociálny fond bol aj v roku 2009 popri rozpočte finančným zdrojom pre podporu starostlivosti o zamestnancov. Tvorba sociálneho fondu v ARDAL podľa vyššej kolektívnej zmluvy ARDAL mohla byť z rozpočtových prostriedkov len vo výške 1,25 % zo základu miezd pre výpočet príspevku fondu. Tvorba fondu v priebehu roku bola vo výške 4 689 €.

Použitie sociálneho fondu sa riadilo „Zásadami pre tvorbu sociálneho fondu, pre použitie finančných prostriedkov zo sociálneho fondu a niektorých výdavkov z rozpočtu pre zamestnancov ARDAL“, ktoré schválil riaditeľ ARDAL a zamestnanecký dôverník ARDAL. Na stravovanie sa zo sociálneho fondu použilo 2 864 € a z rozpočtu 7 688 €.

Na oddych a regeneráciu podľa individuálneho výberu zamestnancov v sieti športových zariadení a inštitúcií, fitness komplexoch, galérií, kín, múzeí, divadiel a ďalších kultúrnych zariadení, ďalej na zdravotnú starostlivosť sa poskytlo zo sociálneho fondu 2 000 €.

Na iné tituly možného použitia sociálneho fondu v priebehu roku nevznikol nárok, resp. zo strany zamestnancov nebola uplatnená požiadavka na čerpanie fondu, (príspevok na dopravu, sociálna výpomoc, príspevok na doplnkové dôchodkové poistenie).

Zamestnanci ARDAL mali možnosť za zvýhodnených podmienok využiť vzdelávacie zariadenia MF SR počas celého roku. Zariadenie v Tatranskej Lomnici využili 2 zamestnanci s rodinami.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

ARDAL mala celý rozpočet výdavkov schválený, upravovaný a čerpaný v programe 074 – Tvorba metodiky, riadenie, kontrola a vnútorný audit verejných financií a v podprograme: 074 01 – Tvorba a implementácia politik.

Svojou činnosťou sa podieľala na realizácii programového zámeru „Hospodárska politika, ktorá zabezpečí dynamický, ale zároveň udržateľný rast ekonomiky“ tým, že bola zodpovedná za plnenie cieľa „V roku 2009 zabezpečiť dennú likviditu štátneho

rozpočtu, t.j. dosiahnuť podiel pracovných dní, kedy je zabezpečená likvidita štátneho rozpočtu na celkovom počte pracovných dní na úrovni 100 %“.

Plnením tohto cieľa ARDAL zodpovedala za získanie dostatku finančných zdrojov na plnenia záväzkov SR a platobnej schopnosti voči domácim a zahraničným subjektom. Permanentným zabezpečovaním dennej likvidity ARDAL aktívne prispela k zachovaniu dobrého mena, dôveryhodnosti a ratingu SR. Súčasne sa predišlo vzniku reálnych škôd a sankciám s dopadom na výdavky štátneho rozpočtu.

V sledovanom období ARDAL v rámci hlavnej činnosti vykonala celý rad aktivít – obchodných a finančných operácií na finančnom trhu, vrátane realizácie emisií a aukcií štátnych cenných papierov, ktoré jej umožnili riadiť likviditu štátneho rozpočtu úsporným spôsobom.

8. Hodnotenie a analýza hlavnej činnosti ARDAL v roku 2009

Rok 2009 v oblasti riadenia štátneho dlhu možno považovať z európskeho i slovenského hľadiska za netypický, plný zvratov, zmien a prekvapení. Riadenie dlhu a vydávanie štátnych cenných papierov najvýznamnejšie ovplyvnila svetová hospodárska kríza, ktorá vyvolala enormný nárast rizikových prírážok štátnych dlhopisov jednotlivých štátov najmä pri dlhších splatnostiach, krátkodobú nedostupnosť financovania, prebytok investorskej likvidity a na druhej strane menový zásah ECB vo forme extrémne nízkych úrokových sadzieb depozít so splatnosťou do jedného roka. Všetky potreby financovania Slovenskej republiky v roku 2009 boli bez problémov pokryté výdavkovo úsporným spôsobom so zohľadnením minimalizácie budúcich rizík portfólia štátneho dlhu.

Pre riadenie slovenského štátneho dlhu bol rok 2009 napriek trhovým turbulenciám mimoriadne úspešný, podarilo sa dosiahnuť niekoľko rekordných čísel a hodnôt ukazovateľov. Bol dosiahnutý historicky najväčší dopyt po štátnych cenných papieroch na úrovni 22 mld. EUR, zároveň Slovensko vydalo najviac štátnych cenných papierov v jednom roku vo svojej histórii – 7,5 mld. EUR. Portfólio nesplatených štátnych dlhopisov dosiahlo najnižšiu priemernú nákladovú mieru 4,04% p.a. Ministerstvo financií vykonalo najväčšiu finančnú operáciu na európskom trhu vo forme vydania eurobondu v celkovej hodnote 2 mld. EUR. Úspešnosť emisie výrazne podporil dobrý rating Slovenskej republiky a najmä celkový ekonomický pokrok Slovenska v uplynulých desiatich rokoch. Úspech emisie bol významne podporený excelentnou spoluprácou vedenia MF SR, pracovníkov MF SR, IFP, ARDAL a zástupcu NBS. Emisiu aranžovali v spolupráci s ARDAL britská banka HSBC plc. a francúzska banka Société Générale CIB. V neposlednom rade treba spomenúť, že v rozpočte štátneho dlhu došlo k najväčšej úspore výdavkov v histórii na úrovni 24 % zo schváleného rozpočtu, v absolútnom vyjadrení je to približne 235 mil. EUR. Všetky rekordné ukazovatele a mimoriadne dobré výsledky sa podarilo dosiahnuť bez výraznejšieho zvýšenia potenciálneho rizika portfólia štátneho dlhu.

V roku 2009 boli vyplatené istiny štátneho dlhu v hodnote 3 809 mil. EUR (z toho ŠD predstavujú 2 656 mil. EUR, ŠPP 1 059 mil. EUR a 125 mil. EUR vládne úvery), splátky úrokov zo ŠD, ŠPP, úverov a zdrojov zo Štátnej pokladnice predstavovali 763 mil. EUR.

Počas roka 2009 sa uskutočnili čerpania vládnych úverov v celkovej hodnote 3,341 mil. EUR (kurz k 31.12.2009 NBS). K 31.12.2009 celková hodnota záväzkov z vládnych a iných úverov bola 908,671 mil. EUR (kurz NBS k 31.12.2009).

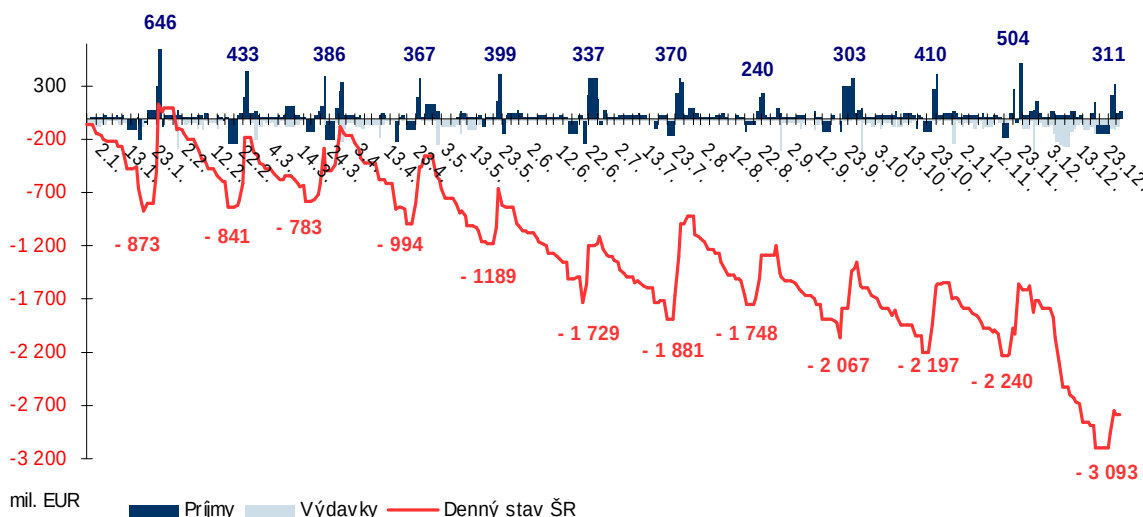
Aj napriek rastúcemu deficitu a klesajúcim zdrojom zo ŠP bola ku koncu roka 2009 výsledná celková pozícia klienta štátny dlh „dlhá“ približne 490,3 mil. EUR. Súviselo to s rekordným emitovaním štátnych cenných papierov v neistých časoch a taktiež s kumulovaním zdrojov potrebných na januárové a februárové splátky v roku 2010.

Vstup SR do eurozóny (prijatie eura) a s tým súvisiaca príprava po technickej a vecnej stránke v spolupráci s MF SR, Štátnou pokladnicou, NBS a ostatnými zainteresovanými subjektmi bola zvládnutá bez výrazných problémov. Podobne redenominácia dlhu v spolupráci s CDCP, a.s., BCPB, a.s. a ostatnými inštitúciami prebehla bez problémov.

Denný stav rozpočtu a riadenie likvidity v roku 2009

Vývoj denného stavu štátneho rozpočtu

Graf č. 1: Vývoj príjmov, výdavkov a denného stavu štátneho rozpočtu v roku 2009

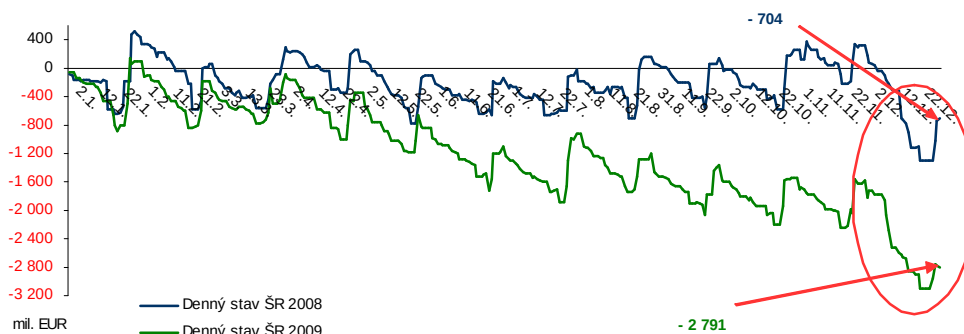

Deficit k 31.12.2009 dosiahol hodnotu 2 791 mil. EUR (pôvodne rozpočtovaný deficit na rok 2009 bol 1 009 mil. EUR; upravený rozpočet ráta s deficitom 3 154 mil. EUR). Príjmy štátneho rozpočtu boli 10 541 mil. EUR (z toho DPH 3 846 mil. EUR, spotrebné

dane 1 835 mil. EUR a dane z príjmov 2 314 mil. EUR; rozpočtované upravené príjmy boli 10 971 mil. EUR). Výdavky štátneho rozpočtu boli 13 332 mil. EUR (oproti rozpočtovaným upraveným 14 125 mil. EUR). Počas roka bol dočasný nesúlad medzi potrebami a zdrojmi krytý finančnými zdrojmi kumulovanými na splácanie dlhu a voľnými finančnými zdrojmi zo Štátnej pokladnice.

Zo Štátnej pokladnice bolo ku koncu roka prostredníctvom refinančného systému využitých 3 114 mil. EUR. Zároveň malo Ministerstvo financií SR k 31.12.2009 na medzibankovom trhu uložených 813 mil. EUR. Celková pozícia dlhu, bez zarátania deficitu bola k ultimu roka 2009 „dlhá“ 490 mil. EUR, čo súviselo s kumuláciou zdrojov potrebných na splácanie dlhopisov a štátnych poukážok začiatkom roka 2010.

Graf č. 2: Porovnanie vývoja denných stavov štátneho rozpočtu za roky 2008 a 2009

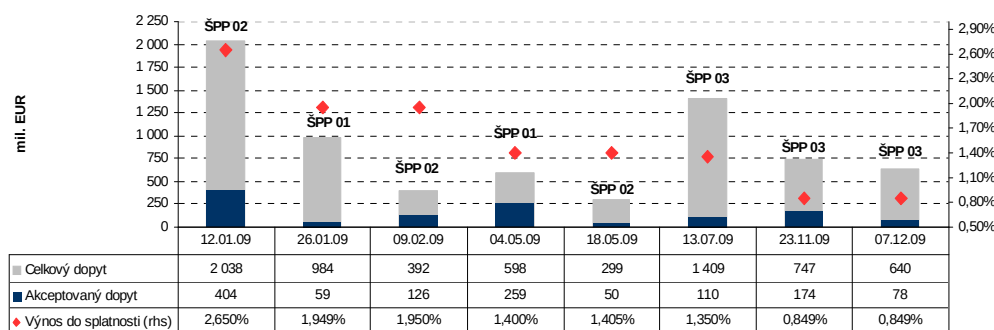

Emisie ŠPP v roku 2009

V roku 2009 ARDAL otvorila dve nové emisie Štátnych pokladničných poukážok, januárovú emisiu so splatnosťou 364 dní v nominálnej hodnote 1 500 mil. EUR a júlovú emisiu so splatnosťou 364 dní v nominálnej hodnote 2 000 mil. EUR. Celkovo počas roka boli „živé“ 3 emisie ŠPP, ktoré boli ponúkané v aukciách. Zámerom ARDAL bolo ponúknuť investorom možnosť investovať do kratších finančných nástrojov, keďže ich záujem sa začiatkom roka presunul skôr ku kratším splatnostiam. Dopyt po ŠPP bol taktiež umocnený presunom investícií DSS do týchto nástrojov z dôvodu novelizácie zákona o dôchodkovom sporení a preceňovaní ich investícií.

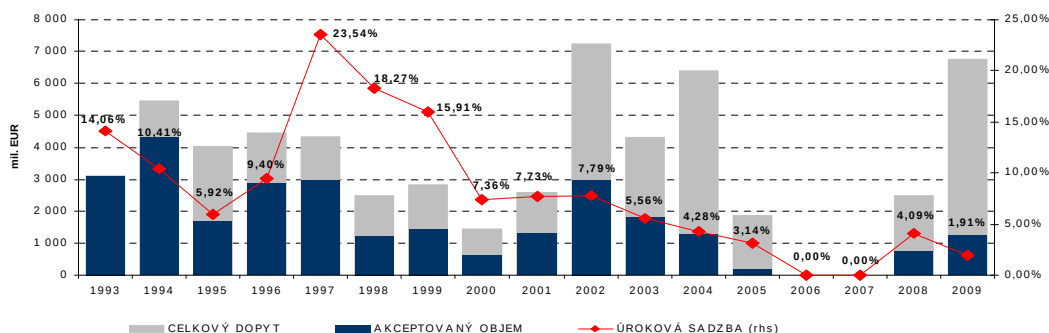
Za celý rok sa uskutočnilo 8 aukcií ŠPP, všetkých troch živých emisií ŠPP.

Graf č. 3: Prehľad výsledkov aukcií štátnych pokladničných poukážok

Prostredníctvom aukcií ŠPP boli v roku 2009 predané ŠPP v celkovej nominálnej hodnote 1 259 mil. EUR, pri celkovom dopyte približne 7 100 mil. EUR. ŠPP boli predané prostredníctvom aukcií s efektívnou¹ úrokovou sadzbou 1,9133 % p.a. Tieto ŠPP boli prijaté na obchodovanie na Burzu cenných papierov v Bratislave a spĺňali všetky podmienky akceptovateľnosti aktív pre finančné operácie s ECB.

Graf č. 4: Prehľad výsledkov aukcií ŠPP v jednotlivých rokoch

¹ Efektívna úroková sadzba bola vypočítaná ako priemerná úroková sadzba vážená hodnotou a normovaná na jednotku času (1 deň)

Riadenie likvidity v roku 2009 a refinančný systém

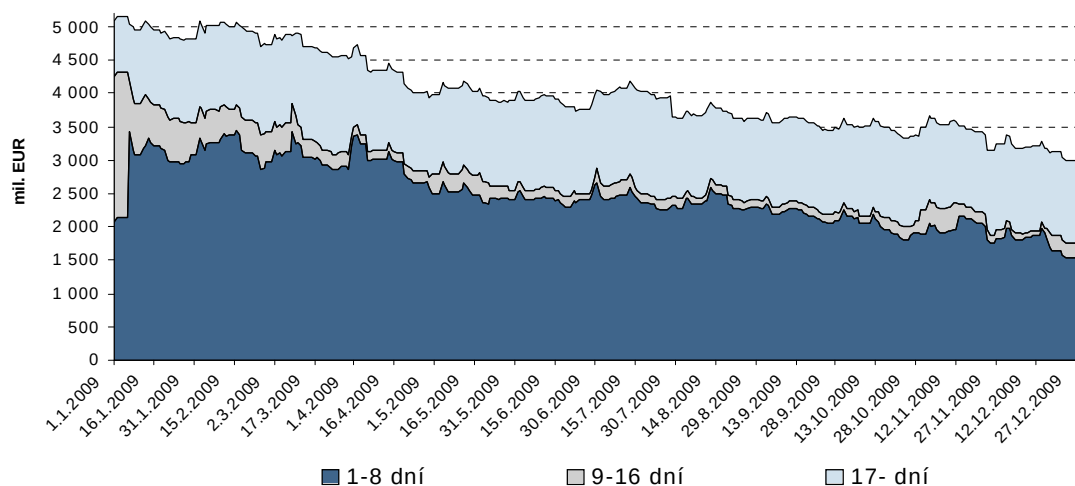
V roku 2009 ARDAL vykonávala obchody na peňažnom trhu len v mene Ministerstva financií Slovenskej republiky (MF SR), pričom sa likviditná pozícia Štátnej pokladnice presúvala na MF SR prostredníctvom refinančného systému.

Aj napriek napätej situácii na peňažných trhoch začiatkom roka, prudkému čerpaniu deficitu (už v januári 2009 bol deficit v sume 800 mil. EUR) a poklesu zdrojov zo Štátnej pokladnice sa podarilo ARDAL bezproblémovo zvládnuť krytie finančných potrieb štátu v celom roku finančnej krízy. Z počiatočnej dlhej EUR pozície sa MF SR dostalo do krátkej pozície v apríli 2009, keď ARDAL musela krátkodobu prefinancovať hotovostné potreby MF SR z peňažného trhu.

Vzhľadom k nedostatočnej veľkosti slovenského peňažného trhu pre krátkodobé refinančné potreby MF SR, sa po vstupe SR do eurozóny ukázalo ako veľmi dôležité nadväzovanie spolupráce s inými zahraničnými dlhovými agentúrami a veľkými zahraničnými bankami. V minulom roku ARDAL aktívne spolupracovala s dlhovými agentúrami z Belgicka, Portugalska, Rakúska a Švédska. Medzi obchodných partnerov ARDAL sa v roku 2009 zaradili aj významné zahraničné banky, ktoré sú schopné aj v prípade výrazných krátkodobých výkyvov v likvidite poskytnúť likviditu z eurozóny.

Kombinácia úspešných aukcií ŠPP, ŠD a vydanie zahraničného dlhopisu v máji 2009 výrazne napomohlo likviditnej rezerve, ktorú spolu s prípravou na splátky dlhopisov a ŠPP v roku 2010 ARDAL úspešne vytvárala.

Graf č. 5: Prehľad refinančných obchodov MF SR so Štátnou pokladnicou

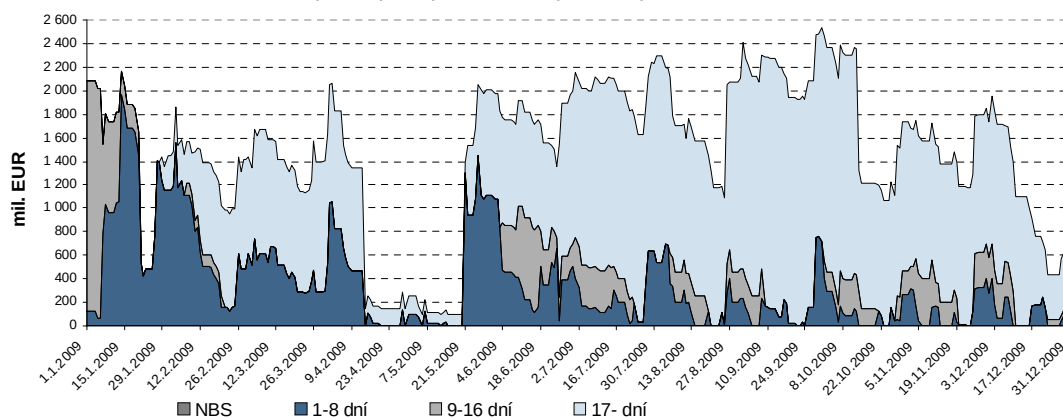
Operácie na medzibankovom trhu

ARDAL v roku 2009 uskutočňovala hlavne krátkodobé depozitá s komerčnými bankami a krajinami v mene MF SR (KŠD) v súlade s úverovými limitmi stanovenými MF SR na jednotlivé domáce a zahraničné komerčné banky a krajiny.

Za účelom zabezpečenia likvidity ARDAL v priebehu roka uzatvorila na účet MF SR MM úvery v domácej mene EUR (refinančné obchody) s komerčnými bankami a krajinami za priemernú úrokovú sadzbu 0,48% p.a., prijaté zdroje od ŠP boli za 0,99% p.a.

Za účelom zhodnocovania likvidity ARDAL v priebehu roka uzatvorila na účet MF SR medzibankové depozitá (uložená voľná likvidita) za priemernú úrokovú sadzbu 1,02% p.a.

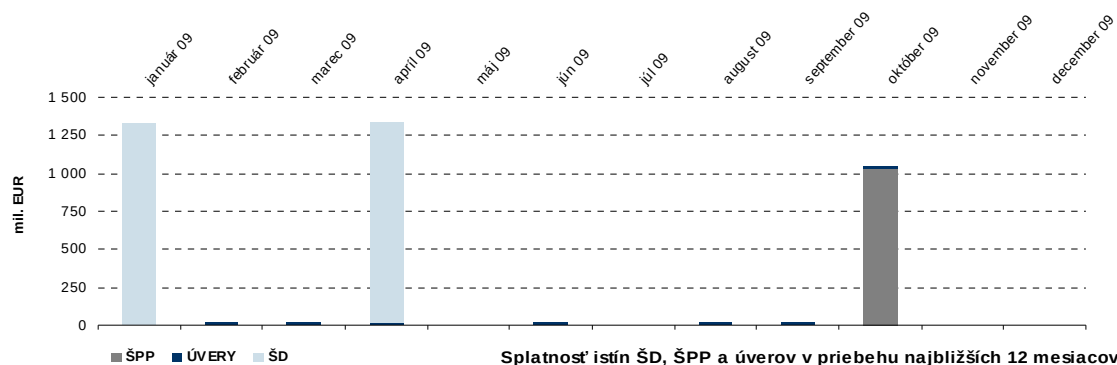
Graf č. 6: Prehľad medzibankových depozít podľa časovej štruktúry v roku 2009

Riadenie dlhu v roku 2009

Skutočne splatné finančné záväzky SR v roku 2009 boli 3 809 mil. EUR bez započítania deficitu štátneho rozpočtu z roku 2008 a zmeny zdrojov zo ŠP využívaných v refinančnom systéme. Z toho splatné štátne dlhopisy predstavovali 2 656 mil. EUR, ŠPP 1 059 mil., EUR a 125 mil. EUR predstavovali vládne úvery. Splátky úrokov zo ŠD, ŠPP, úverov a zdrojov zo Štátnej pokladnice predstavovali 763 mil. EUR.

Graf č. 7: Prehľad splatnosti štátneho dlhu v roku 2009

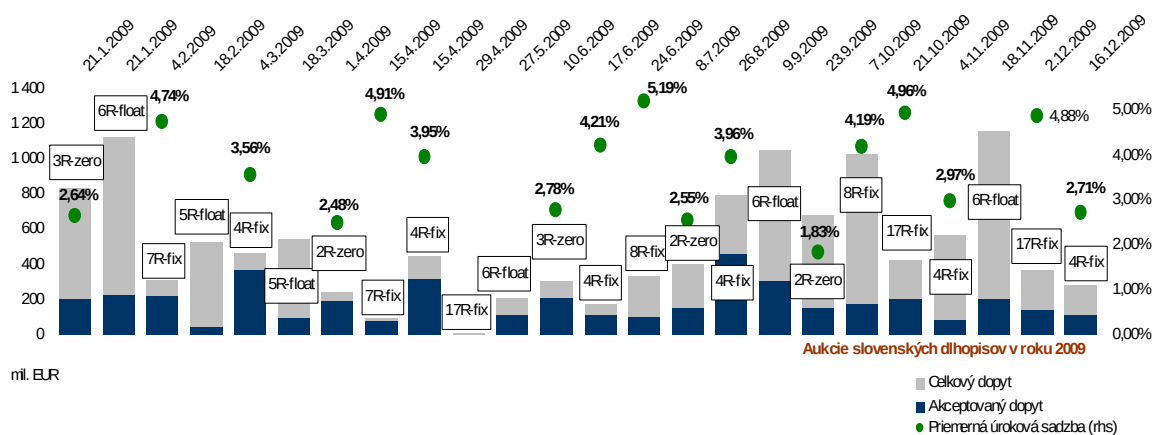

Na financovanie boli prevažne použité zdroje z emisií štátnych dlhopisov, krátkodobé zdroje z emisií štátnych pokladničných poukázok a medzibankové pôžičky.

Emisie štátnych dlhopisov v roku 2009

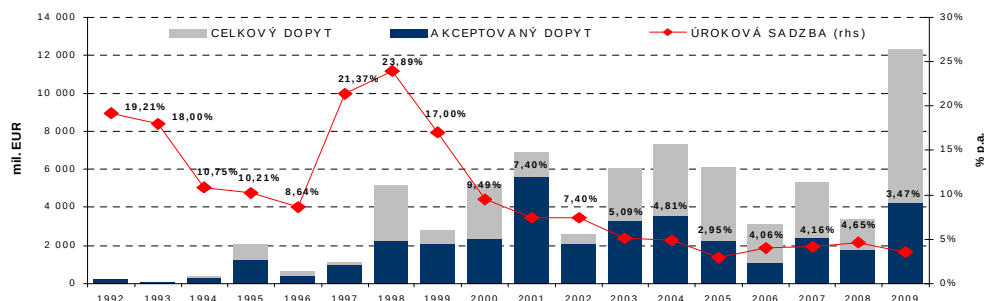
MF SR dňa 10.12.2008 schválilo harmonogram aukcií štátnych cenných papierov na rok 2009. Jednotlivé aukcie ŠD boli uskutočnené v súlade s týmto harmonogramom. Výsledky aukcií podľa harmonogramu sú uvedené v nasledujúcom grafe.

Graf č. 8: Prehľad výsledkov aukcií ŠD v roku 2009

K otvoreným líniám domácich dlhopisov pribudli v roku 2009 dve nové emisie, a to 6 ročný dlhopis s pohyblivým kupónom a 4 ročný dlhopis s fixným kupónom. Okrem domáceho trhu bolo na zahraničných trhoch úspešne umiestnená emisia so splatnosťou 5,67 roka v celkovej hodnote 2 000 mil. EUR. Počas celého roka 2009 bolo na domácom kapitálovom trhu uskutočnených 24 aukcií dlhopisov. Celkovo boli vydané štátne dlhopisy (vrátane zahraničnej emisie) v nominálnej hodnote 6 208 mil. EUR. V roku 2009 sa tak z emisií štátnych cenných papierov (ŠD a ŠPP) získalo celkovo 7 467 mil. EUR. Celkový dopyt v aukciách ŠCP za vyhodnocovaný rok dosiahol rekordnú hodnotu 22 241 mil. EUR. Priemerná úroková sadzba vážená menovitou hodnotou (bez zohľadnenia časového hľadiska) dosiahnutá pri aukciách uskutočnených v roku 2009 na domácom trhu bola 3,47% p.a. (za rok 2008 bola 4,65 % p. a.).

Graf č. 9: Prehľad výsledkov aukcií ŠD v jednotlivých rokoch

K 31.12.2009 bola priemerná úroková sadzba portfólia nesplatených štátnych dlhopisov vážená hodnotou 4,04 % p. a. V porovnaní s rokom 2008 došlo k poklesu relatívnych nákladov o približne 0,5% p.a. (k 31.12.2008 bola priemerná úroková sadzba portfólia nesplatených štátnych dlhopisov 4,501% p.a.)

Dlhopisy vydané na zahraničnom kapitálovom trhu - Eurobond

Po neemitovaní dlhopisu na zahraničnom kapitálovom trhu v roku 2008, ktoré bolo spôsobené najmä krízou na finančných trhoch, bol v súlade so „Stratégiou riadenia štátneho dlhu“ dňa 21. mája 2009 vydaný nový slovenský Eurobond. Vydanie benchmarkovej emisie na európskom trhu sa uskutočnilo veľmi rýchlo. Od rozhodnutia o vydaní po prijatie platby uplynuli iba 3 týždne. Urýchlenie prípravy bolo ovplyvnené neustálymi meniacimi trhovými podmienkami na finančných trhoch. Prezentačná roadshow v hlavných európskych finančných centrách - Londýne, Paríži a Frankfurt (investormi a bankami hodnotená ako veľmi úspešná) sa uskutočnila od 11. mája do 13. mája 2009.

Bezprostredne po roadshow 14.5.2009 v ranných hodinách boli „otvorené knihy“ pre upisovanie. Po jednej hodine dosiahol dopyt 1,3 mld. EUR a po štyroch hodinách dosahoval dopyt už 2,8 mld. EUR so zanedbateľnou citlivosťou voči cene. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že záujemcovia boli pevne rozhodnutí o kúpe štátneho dlhopisu, portfólio investorov bolo stabilné, teda „kvalitné“. Z tohto dôvodu bolo rozhodnuté stanoviť cenu priaznivejšie pre emitenta, to znamená na spodnej hranici marže voči európskej referenčnej sadzbe.

Slovenská republika úspešne upísala na európskom dlhopisovom trhu 5 ročný dlhopis so splatnosťou predĺženou do roku 2015, v celkovej hodnote 2 mld. EUR. Marža oproti referenčným dlhopisom Nemecka dosiahla úroveň 1,898 % p. a. a ročná úroková sadzba kupónu bola stanovená na hodnotu 4,375 % p. a. V porovnaní s európskou referenčnou sadzbou bola dosiahnutá marža 1,7 % p. a., čo pri celkových výdavkoch je o štvrt percenta ročne lepšie ako Eurodlhopis Českej republiky, ktorý bol vydaný o dva týždne skôr s mierne kratšou splatnosťou. Celkový výnos pre investorov na ročnej báze dosiahol úroveň približne 4,5 % p.a. Úspech emisie tiež potvrdzuje aj stabilné obchodovanie na sekundárnom trhu na úrovni približne 1,6 % p.a. nad referenčnou sadzbou.

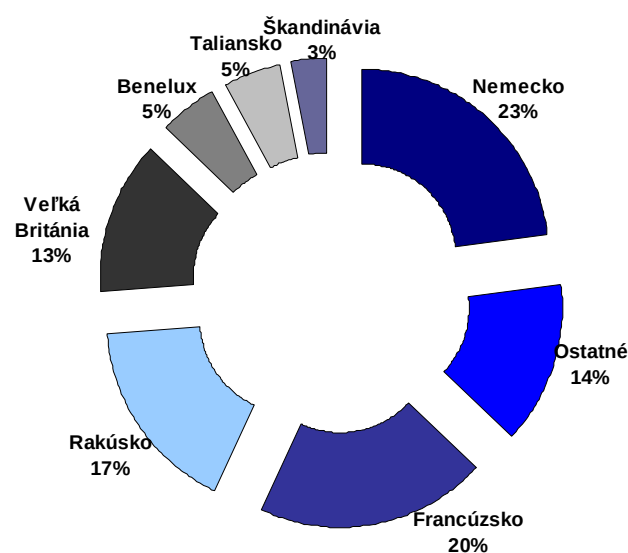
Výborne diverzifikovanú distribúciu dokazuje geografická a investorská alokácia. Najväčší záujem o dlhopisy bol tradične z nemecky hovoriacich krajín (Nemecko, Rakúsko), ktoré upísali spolu 40% emisie, z Francúzska a Veľkej Británie s podielmi 20% a 13%. Emisia bola atraktívna najmä pre banky (43%) a investičné fondy (40%).

Transakcia sa stala najväčšou slovenskou finančnou operáciou na európskom dlhopisovom trhu v histórii a s výnimkou privatizácie majetku SR, aj najväčšou finančnou operáciou vôbec. Išlo o prvú benchmarkovú emisiu Slovenska po vstupe do eurozóny.

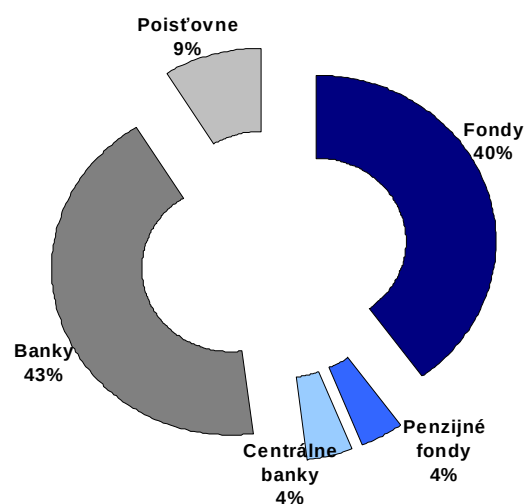
Úspešnosť emisie výrazne podporil dobrý rating Slovenskej republiky a najmä celkový ekonomický pokrok Slovenska v uplynulých desiatich rokoch. Úspech emisie bol významne podporený excelentnou spoluprácou vedenia MF SR, pracovníkov MF SR, IFP, ARDAL a zástupcu NBS.

Emisiu aranžovali v spolupráci s Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity britská banka HSBC plc. a francúzska banka Sociétés Générale CIB.

Graf č. 10: Geografická distribúcia

Graf č. 11: Typy investorov

Kalendár aukcií štátnych cenných papierov na rok 2010

MF SR dňa 14.12.2009 schválilo predložený návrh harmonogramu aukcií štátnych cenných papierov na rok 2010.

Kalendár aukcií štátnych dlhopisov v roku 2010

	Dátum		Dlhopis	Typ aukcie
	aukcie	vydania		
1	11.1.2010	13.1.2010	210	Predaj
2	25.1.2010	27.1.2010	212	Predaj
3	8.2.2010	10.2.2010	206	Predaj
4	22.2.2010	24.2.2010		Na rozhodnutie
5	8.3.2010	10.3.2010	210	Predaj
6	22.3.2010	24.3.2010	212	Predaj
7	1.4.2010	7.4.2010	214	Predaj
8	19.4.2010	21.4.2010	213	Predaj
9	3.5.2010	5.5.2010		Na rozhodnutie
10	17.5.2010	19.5.2010	210	Predaj
11	31.5.2010	2.6.2010	212	Predaj
12	14.6.2010	16.6.2010	213	Predaj
13	28.6.2010	30.6.2010	206	Predaj
14	12.7.2010	14.7.2010		Na rozhodnutie
15	16.8.2010	18.8.2010	213	Predaj
16	30.8.2010	2.9.2010	214	Predaj
17	13.9.2010	16.9.2010	212	Predaj
18	27.9.2010	29.9.2010	213	Predaj
19	11.10.2010	13.10.2010		Na rozhodnutie
20	25.10.2010	27.10.2010	212	Predaj
21	8.11.2010	10.11.2010	213	Predaj
22	22.11.2010	24.11.2010	206	Predaj

Poznámka: Aukcia „Na rozhodnutie“ znamená, že ARDAL môže pred oznámením o aukcii rozhodnúť o uskutočnení aukcie a o tom, ktorý cenný papier bude zaradený do aukcie. Na základe požiadaviek účastníkov môže ARDAL rozhodnúť aj o zaradení aukcie ďalšieho cenného papiera.

V roku 2010 budú otvorené štyri nové emisie štátnych dlhopisov:

- štátny dlhopis s nulovou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 1,0 mld. EUR, so splatnosťou 2 roky (ŠD 212).
- štátny dlhopis s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 3,0 mld. EUR, so splatnosťou 6 rokov (ŠD 213).
- štátny dlhopis s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 3,0 mld. EUR, so splatnosťou 10 rokov.
- štátny dlhopis s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, v celkovej menovitej hodnote 3,0 mld. EUR, so splatnosťou 15 rokov.

V roku 2010 zostávajú naďalej otvorené nasledovné emisie:

- ŠD 206 dlhopis s pevnou úrokovou sadzbou kupónu splatný 10.5.2026 (pôvodne dvadsaťročný).
- ŠD 210 dlhopis s pohyblivou úrokovou sadzbou kupónu splatný 21.1.2015 (pôvodne šesťročný).

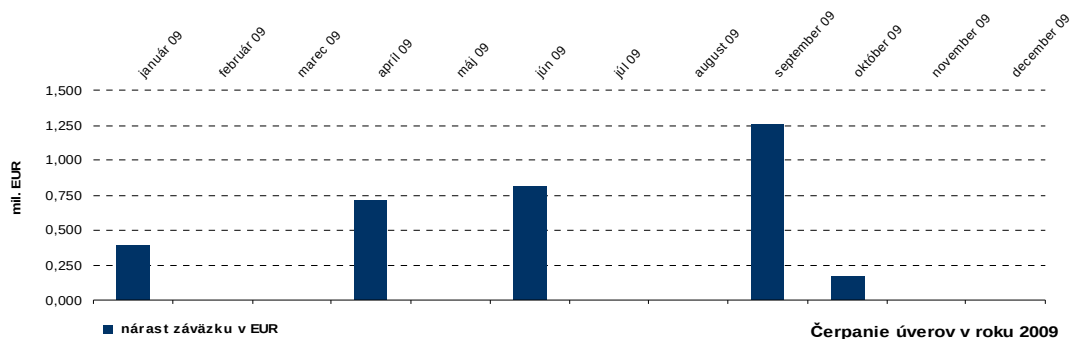
Emisie ŠPP v roku 2010

Nová emisia ŠPP bude vydaná 20. januára 2010 v sume 2,0 mld. EUR so splatnosťou 364 dní.

Nová emisia ŠPP bude vydaná 14. júla 2010 v sume 2,0 mld. EUR so splatnosťou 364 dní.

Vládne úvery

Graf č. 12: Prehľad čerpania vládnych úverov v roku 2009

Počas roka 2009 sa uskutočnili čerpania vládnych úverov v celkovej hodnote 3,341 mil. EUR (kurz k 31.12.2009 NBS). K 31.12.2009 celková hodnota záväzkov z vládnych a iných úverov bola 908,671 mil. EUR (kurz NBS k 31.12.2009).

Vyhodnotenie výdavkov štátneho rozpočtu na obsluhu štátneho dlhu

Tab. č. 6: Vyhodnotenie rozpočtového roka 2009 klienta štátny dlh – činnosť ARDAL

	Príjmy (v EUR)	Výdavky (v EUR)
Schválený rozpočet	91 703 977	997 956 052
Upravený rozpočet	33 631 630	-
Reálne dosiahnutý rozpočet	57 199 091	762 712 396*)

*) vrátane výdavkov platených aj MF SR za klienta štátny dlh

Schválený rozpočet výdavkov klienta štátny dlh na hotovostnom princípe na rok 2009 bol 998,0 mil. EUR. Reálne k 31.12.2009 boli realizované výdavky v sume 762,7 mil. EUR. Skutočne realizované príjmy klienta štátny dlh k 31.12.2009 boli v hodnote 57,2 mil. EUR.

Vyhodnotenie potenciálnych finančných rizík štátneho dlhu (podľa stratégie)

Refinančné a úrokové riziko bolo aj v tomto roku riadené a vyhodnocované na základe stanovených limitov. Akceptovateľná úroveň uvedených rizík bola určená v schválenej stratégii riadenia štátneho dlhu stanovením limitu kumulatívnej splatnosti a preценenia v jednom roku a limitu kumulatívnej splatnosti a preценenia do 5-tich rokov. Uvedený systém dodržiavania, monitorovania a vyhodnocovania refinančného a úrokového rizika stanovením uvedených limitov sa využíva aj v iných krajinách eurozóny.

V prípade refinančného rizika bolo strategickým zámerom dodržiavanie limitu kumulatívnej splatnosti v jednom roku na úrovni 22,5% celkového dlhu a limitu kumulatívnej splatnosti na najbližších 5 rokov na úrovni 60% celkového dlhu.

Pri vyhodnocovaní tohto systému boli do úvahy brané všetky splatnosti istín štátnych dlhopisov, vládnych úverov a medzibankových depozít, ako aj refinančný systém so Štátnou pokladnicou (zdroje zo Štátnej pokladnice boli znížené o depozitá uložené na peňažnom trhu). K 31.12.2009 boli hodnoty kumulatívnej splatnosti v jednom roku a na najbližších 5 rokov mierne prekročené. Kumulatívna splatnosť v jednom roku k 31.12.2009 bola 24,62% celkového dlhu (limit je 22,5%) a kumulatívna splatnosť na najbližších 5 rokov bola 62,87% celkového dlhu, pričom limit je 60%. V prípade týchto ukazovateľov došlo k miernemu zhoršeniu oproti koncu roka 2008. Avšak vzhľadom, k tomu, že celý kapitálový trh prechádzal v roku 2009 hlbokou finančnou a ekonomickou krízou, kedy bolo, najmä v prvej polovici roka, obťažnejšie získavať dlhodobé zdroje (v prípade SR nad 6 rokov) možno konštatovať, že v prípade uvedených ukazovateľov nedošlo až tak k ich výraznému zhoršeniu.

Iný pohľad na tieto ukazovatele poskytujú údaje pri použití metodiky Maastrichtu (bez zarátavania zdrojov zo ŠP), keď obidva ukazovatele vykazujú hodnoty pod stanovenými limitmi (16,46% a 58,85%).

V prípade riadenia rizika z preценenia portfólia štátneho dlhu bolo pre ARDAL aj v tomto roku zámerom dosiahnutie stanovených limitov, a to limitu na preценenie v prvom roku na úrovni 25% celkového dlhu a limitu kumulatívneho preценenia za 5 rokov na úrovni 65% celkového dlhu.

V prípade preценenia štátneho dlhu v prvom roku bol stanovený limit na úrovni 25% celkového dlhu aj naďalej prekročený a k ultimu roku 2009 dosahoval tento ukazovateľ hodnotu 34,72% (zaznamenané zhoršenie oproti 29,53% z 4.Q 2008). V prípade limitu kumulatívneho preценenia za 5 rokov bol k 31.12.2009 stanovený limit taktiež prekročený a dosahoval hodnotu 67,66% (stanovený limit 65% celkového dlhu). Prekročenie limitu v prvom roku bolo čiastočne spôsobené presunom záujmu investorov investovať do inštrumentov s kratšími splatnosťami a preferovaním ŠPP pred štátnymi dlhopismi.

Pri pohľade na tieto ukazovatele bez zarátania zdrojov zo Štátnej pokladnice (dlh podľa metodiky Maastrichtu) bol k vykazovanému dátumu (31.12.2009) prekročený iba ukazovateľ v prvom roku, limit úrokového rizika za 5 rokov bol dodržaný (27,66% a 64,15%).

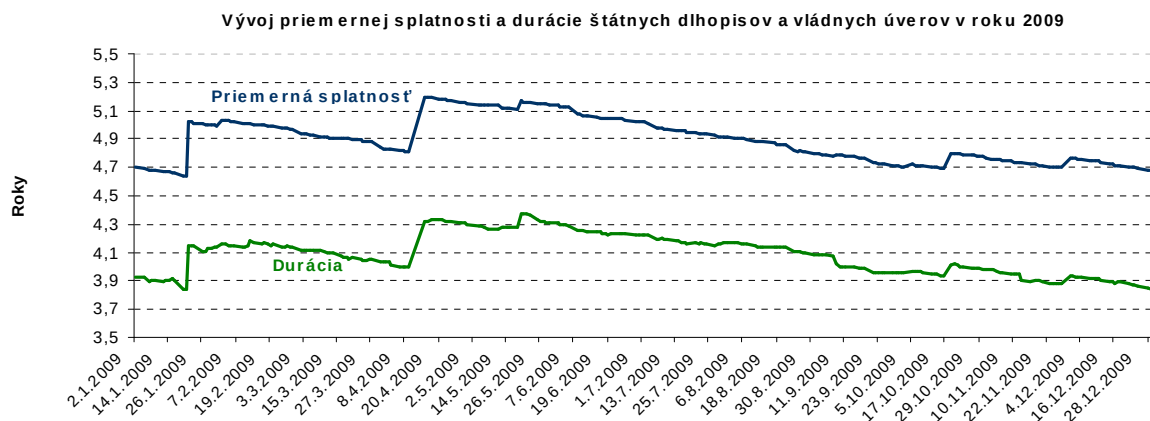
Tab. č. 7: Prehľad ukazovateľov

Stav k 31.12.2009	Refinančné riziko			Úrokové riziko		
	Účtovný dlh	Dlh podľa Maastrichtu*	Limit	Účtovný dlh	Dlh podľa Maastrichtu*	Limit
1	24,62%	16,46%	22,50%	34,72%	27,66%	25,00%
5	62,87%	58,85%	60,00%	67,66%	64,15%	65,00%

* Dlh podľa Maastrichtu nezahŕňa záväzky MF SR voči Štátnej pokladnici.

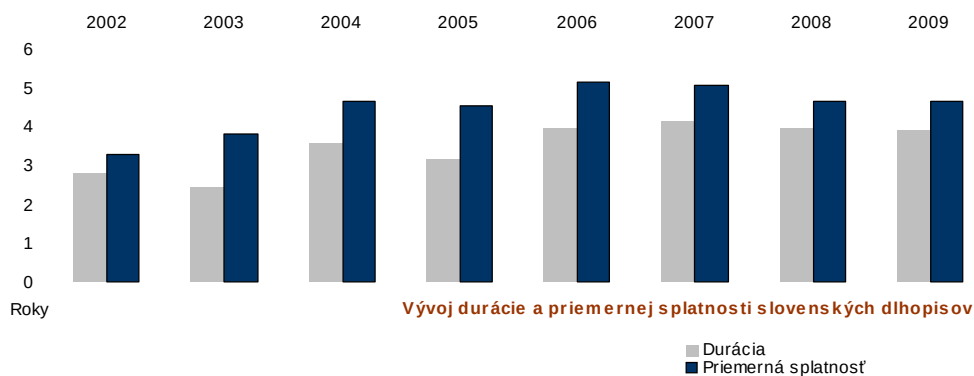
Vývoj durácie a priemernej splatnosti

Graf č. 13: Vývoj durácie a priemernej splatnosti v roku 2009

Vývoj durácie a priemernej splatnosti dlhopisov a vládnych úverov názorne ukazuje na správnosť prechodu na sledovanie ukazovateľov refinančného a úrokového rizika. Durácia a priemerná splatnosť sa v roku 2009 oproti minulému roku takmer nezmenili (v priebehu roka sa dokonca aj výraznejšie zlepšili), pričom nové ukazovatele sa celý rok mierne zhoršovali a už poukazujú na možné riziká v budúcnosti (mierne sa zhoršili oproti roku 2008). Možno konštatovať, že nové ukazovatele upozorňujú na možné riziká oveľa skôr ako durácia a priemerná splatnosť.

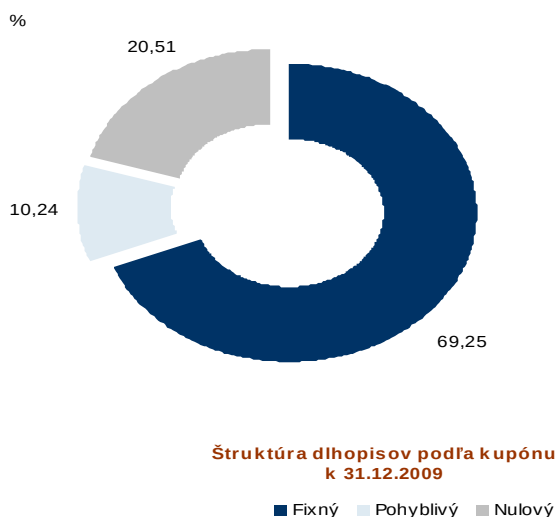
Graf č. 14: Vývoj durácie a priemernej splatnosti podľa jednotlivých rokov

Štruktúra portfólia dlhopisov vydaných SR

S cieľom optimalizovania nákladov na obsluhu dlhového portfólia pri zohľadnení kritérií stanovených v schválenej Stratégií riadenia štátneho dlhu na roky 2007 až 2010 možno považovať stav, keď je približne 90 % portfólia štátnych cenných papierov naviazaných na pevný kupón a 10% na pohyblivý za optimálny.

Graf č. 15:

Postupné zvyšovanie krytia štátneho dlhu v zahraničných menách v pomere k slovenským korunám

Slovenská republika vydala v roku 2007 a v roku 2009 benchmarkové štátne dlhopisy denominované v EUR. V roku 2008 bolo rozhodnuté neuskutočniť emisiu slovenského eurobondu z dôvodu krízy na finančných trhoch, zhoršených trhovými podmienkami a najmä pádu jednej z najväčších investičných bánk - Lehman Brothers

Vstupom Slovenska do EMU v roku 2009 došlo k zmene významu čiastkových cieľov. Ostáva zámer diverzifikácie investorskej bázy, ako aj úsilie stať sa spoľahlivým a stabilným emitentom na paneurópskom kapitálovom trhu a dostať sa do povedomia investorov nakupujúcich štátne dlhopisy „najbezpečnejších“ EU krajín. Sekundárny cieľ - vybudovanie výnosovej krivky slovenských eurobondov použiteľnej na preceňovanie ostatných pasív vstupom do EMU zanikol.

Zhrnutie hlavnej činnosti ARDAL

V roku 2009 sa svetová finančná kríza prejavila už aj v oblasti reálnej ekonomiky nielen v USA, ale aj v celej EÚ. Na začiatku roka 2009 boli podmienky na primárnom trhu v eurozóne veľmi nepriaznivé pre všetkých emitentov, obzvlášť pre emitentov s horším hodnotením (ratingom). Od januára, kedy sa začal pomaly rozbiehať primárny trh, bol zjavný výrazný posun investorov ku kratším splatnostiam. Na rozdiel od roku 2008, kedy bol zaznamenaný historicky najmenší dopyt po štátnych cenných papieroch, možno konštatovať rekordne veľký dopyt v aukciách v podstate počas celého roka. Ani takto zvýšený dopyt nezmenil preferencie investorov týkajúce sa splatnosti, ktoré ostali zamerané na kratší koniec úrokovej krivky. Vzhľadom k opatreniam ECB na zmiernenie následkov krízy vo finančnom sektore sa výrazne zlepšili podmienky refinancovania bánk, čo sa prejavilo aj v refinancovaní štátov. Prirážka oproti referenčnej sadzbe klesala od hodnoty 2 % p.a. na začiatku roka až po hodnotu pod 1% p.a. na konci roka 2009.

V roku 2009 sa ARDAL podarilo bezproblémovo zabezpečiť dostatočné finančné zdroje na splatenie záväzkov ako aj na zabezpečenie likvidity štátneho rozpočtu a Štátnej pokladnice. V súlade so schválenou stratégiou sa napriek nepriaznivým podmienkam na zahraničnom kapitálovom trhu podarilo umiestniť zahraničnú emisiu, aj keď so splatnosťou len niečo viac ako päť rokov. Emitované cenné papiere najmä vplyvom posunu ku kratším splatnostiam prispeli ku miernemu zhoršeniu niektorých ukazovateľov zadefinovaných v stratégii. Zhoršenie ukazovateľov neprinieslo významné zvýšenie finančných rizík portfólia štátneho dlhu. Menšie úrokové sadzby pri krátkych splatnostiach, ktoré spôsobili mierne prekročenie limitu úrokového rizika prinášajú úsporu výdavkov na obsluhu štátneho dlhu. V rozpočte štátneho dlhu za činnosť ARDAL sa prostredníctvom vhodnej emisnej politiky a exaktnému riadeniu likvidity podarilo dosiahnuť úsporu 235 mil. EUR. Príjmy rozpočtu (úroky z finančných operácií – ARDAL) neboli z dôvodu výrazného poklesu krátkych úrokových sadzieb naplnené na rozpočtovanú hodnotu (92 mil. EUR), ale dosiahli hodnotu 57 mil. EUR.

Hodnotenie organizácie Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity za rok 2009 zo strany ústredného orgánu

Orgán štátnej správy - Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity bola zriadená v zmysle zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1.2. 2003 ako rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva financií SR so sídlom v Bratislave. Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity je neoddeliteľnou súčasťou systému štátnej pokladnice, v rámci ktorého zabezpečuje špecifické úlohy v oblasti riadenia verejných financií. V zákone č. 291/2002 Z. z. je zadefinovaná činnosť Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity ako aj jej vzťah k Ministerstvu financií SR a k organizácii Štátna pokladnica.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity zabezpečovala v priebehu roka 2009 operatívne riadenie dlhu a likvidity v súlade s úlohami stanovenými zákonom o Štátnej pokladnici a cieľmi stanovenými schválenou Stratégiou riadenia štátneho dlhu.

V roku 2009 Ministerstvo financií SR v spolupráci s Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity vypracovalo aktualizáciu Stratégie riadenia štátneho dlhu na roky 2007 až 2010. Hlavné ciele riadenia dlhu vytýčené v stratégii na roky 2007 až 2010 zostali v aktualizácii nezmenené. Išlo najmä o zmenšenie počtu emisií nových štátnych cenných papierov a štandardizovanie veľkosti jednotlivých emisií, zlepšenie transparentnosti zámerov emitenta (Ministerstvo financií SR) a jeho komunikácie s investormi a finančnými trhmi, optimalizácia nákladov (výdavkov) štátneho rozpočtu na obsluhu štátneho dlhu, udržanie priemernej splatnosti portfólia štátnych cenných papierov a durácie portfólia štátnych cenných papierov a v prípade vhodných podmienok na trhu uskutočnenie emisií štátnych dlhopisov pre obyvateľstvo.

V spolupráci so Štátnou pokladnicou zabezpečovala agentúra dennú platobnú schopnosť štátu a optimalizáciu denných zostatkov na jedinom účte Štátnej pokladnice. Agentúra zároveň vykonávala v priebehu roka 2009 finančné operácie na finančnom trhu, ktorých účelom bolo zhodnotenie dočasne voľných prostriedkov a zabezpečenie pozície štátu proti trhovým rizikám. V roku 2009 smerovala snaha agentúry k vyrovnanému riadeniu eurovej likviditnej pozície Ministerstva financií SR na týždennej báze. Rozsiahla finančná kríza, ktorá naplno prepukla v roku 2008 a pokračovala v roku 2009, znamenala aj prehodnotenie správania investorov, ktorí viac ako inokedy preferovali kratšie splatnosti. Na túto situáciu reagovala Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity pokračovaním vydávania štátnych pokladničných poukázok s cieľom zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na úhradu emisií dlhopisov splatných v roku 2010.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity svojim aktívnym prístupom v priebehu roka 2009 reštrukturalizovala portfólio vládnych úverov, vďaka čomu došlo k úprave úverových podmienok, čo sa v konečnom dôsledku pozitívne odzrkadlilo na výške splatných úrokov.

Z hľadiska hodnotenia priebehu aukcií štátnych cenných papierov v roku 2009 je možné konštatovať, že Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity rozhodovala o výsledkoch jednotlivých aukcií transparentne, obozretne a nákladovo efektívne. Predstavitelia agentúry spolu so zástupcami Ministerstva financií SR pri každej aukcii objektívne vyhodnocujú predložené ponuky investorov, čoho výsledkom sú akceptované objemy, ktoré vychádzajú z aktuálnych finančných potrieb štátu ako aj z vyhodnotenia aktuálneho a očakávaného vývoja na finančnom trhu. Súčasne sledujú zámer znižovať náklady dlhovej služby. Kým pri zohľadňovaní finančných potrieb štátu plní dôležitú úlohu priebežné bilancovanie realizovaných a plánovaných príjmov a výdavkov štátu, pri plnení zámeru znižovať náklady na refinancovanie verejného dlhu sa kladie dôraz na čo najvýhodnejšie podmienky každej aukcie z pohľadu dopytovaných výnosov do splatnosti a ponúkaných cien. Zároveň sa pri každej aukcii zodpovedne prihliada na predpokladaný celkový ročný objem, ktorý je potrebné refinancovať v danom roku.

Agentúra aj v roku 2009 pokračovala vo využívaní synergického efektu v oblasti riadenia dlhu a likvidity, ktorý poskytuje priestor na preklenutie dočasne nepriaznivých podmienok, respektíve využitie dobrých trhových podmienok na emitovanie štátnych dlhopisov a umožňuje štátu refinancovať sa za najlepších trhových podmienok. Úrokové sadzby zaznamenali v roku 2009 vplyvom prehlbujúcej sa krízy a úprav úrokových sadzieb centrálnymi bankami pokles, ktorý sa prejavil najmä pri kratších splatnostiach. Oproti tomu sa vzhľadom k narastajúcej nedôvere a averzii k riziku zväčšili kreditné marže natoľko, že výsledné úrokové náklady sa pre niektoré krajiny stali neúnosnými, respektíve zastavilo sa vydávanie nových dlhopisov niektorými krajinami. Súčasne s rastom kreditných marží sa úmerne zmenšil dopyt po dlhopisoch, pre niektoré krajiny a segmenty trhu až na nulu.

Ministerstvo financií SR spolupracuje s agentúrou aj pri tvorbe rozpočtu verejných financií a pri odhade úrokových nákladov štátneho dlhu. Ministerstvo financií SR poskytuje agentúre prognózy indikátorov finančného trhu podľa rozpočtovaného obdobia. Z prognóz úrokových sadzieb Ministerstva financií SR vychádzala agentúra pri tvorbe svojho rozpočtu aj v roku 2009.

Ministerstvo financií SR spolupracuje s agentúrou aj v oblasti tvorby emisnej politiky. Na pravidelných zasadnutiach Výboru pre riadenie dlhu a likvidity sa hodnotia výsledky činnosti agentúry a sú prediskutované možnosti priebehu nasledujúcich aukcií. Závery zo zasadnutí tohto výboru sa následne rešpektujú pri operatívnom riadení dlhu a likvidity.

Prechod k aktívnemu riadeniu dlhu a likvidity bol zároveň plne v súlade s vývojovými tendenciami, ktoré sa presadzujú v krajinách s rozvinutou trhovou ekonomikou (OECD), vrátane krajín eurozóny.

Hlavnými užívateľmi výstupov agentúry je Ministerstvo financií SR a Štátna pokladnica. Agentúra v spolupráci s týmito organizáciami zabezpečovala v rámci svojej hlavnej činnosti riadenie likvidity a dlhu štátu. Spolupráca s DataCentrom spočívala najmä v správe technologickej infraštruktúry a informačných systémov aktívne využívaných agentúrou na realizáciu operácií na finančnom trhu. Spolupráca s bankami a finančnými inštitúciami ako aj s Centrálnym depozitárom cenných papierov spočívala v uskutočňovaní bankových obchodov, aukciách a obchodovaní s cennými papiermi. Prínos organizácie pre širokú verejnosť spočíva najmä v riadení verejných financií transparentnejším, efektívnejším a kontrolovateľnejším spôsobom. Okrem verejne prístupných informácií poskytuje agentúra žiadateľom informácie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

9.Hlavné skupiny používateľov výstupov ARDAL

Ministerstvo financií SR :

- Ø spolupracuje pri vypracovaní stratégie financovania štátneho dlhu, realizácii a zabezpečení plnenia stratégie riadenia štátneho dlhu v zmysle dokumentu schváleného vládou SR,
- Ø schvaľuje zásady pre stanovovanie limitov pre riadenie dlhu a likvidity pre výkon obchodov ARDAL,
- Ø účtuje a vedie evidenciu štátneho dlhu na základe predložených údajov z ARDAL,
- Ø účtuje finančné operácie uzatvorené pri riadení dlhu, likvidity a zabezpečovacích operáciách na základe predložených údajov z ARDAL,
- Ø prijíma podklady na rokovanie "Výboru pre riadenie dlhu a likvidity" a v spolupráci s ARDAL implementuje odporúčania "Výboru pre riadenie dlhu a likvidity" do riadenia dlhu,
- Ø prijíma stanoviská a analýzy k podmienkam pôžičiek a úverov,
- Ø prijíma pripomienky k návrhu rozpočtu kapitoly Štátny dlh na nasledujúci rok,
- Ø spolupracuje pri vypracovávaní analýz a prognóz vývoja finančného trhu.

Štátna pokladnica

- Ø prijíma údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách na finančnom trhu s dočasne voľnými prostriedkami na jedinom účte ŠP a na základe povolenia ŠP,
- Ø prijíma údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi na preklopenie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu v rozpočtovom roku a na zabezpečenie likvidity na jedinom účte ŠP.

Datacentrum

- Ø spravuje časť informačnej technológie ARDAL a systému ŠP.

Bankové a finančné inštitúcie

- Ø spolupracujú pri realizácii a vysporiadaní medzibankových obchodov a prípadných ďalších finančných operáciách a súvisiacich činnostiach,
- Ø sa zúčastňujú v aukciách a spolupracujú pri emisiách štátnych cenných papierov,
- Ø v spolupráci s ARDAL spravujú a riadia emisie štátnych cenných papierov vydaných v zahraničí.

Centrálny depozitár cenných papierov SR

- Ø registruje ŠCP a vykonávané operácie so ŠCP.

Ostatné subjekty a verejnosť

- Ø prijímajú analýzy, doklady, stanoviská, informácie a komunikujú s ARDAL v rozsahu jej pôsobenia.
- Ø v zmysle zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Zoznam použitých skratiek

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
ŠP	Štátna pokladnica
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
ICT	Informačno-komunikačná technológia
VPS	Všeobecná pokladničná správa
NBS	Národná banka Slovenska
KŠD	Klient Štátny dlh
ŠD	Štátne dlhopisy
ŠCP	Štátne cenné papiere
CP	Cenné papiere
IS	Informačný systém
ŠPP	Štátne pokladničné poukážky
SR	Slovenská republika
EÚ	Európska únia
CDCP	Centrálny depozitár cenných papierov
SKK, Sk	Slovenská koruna